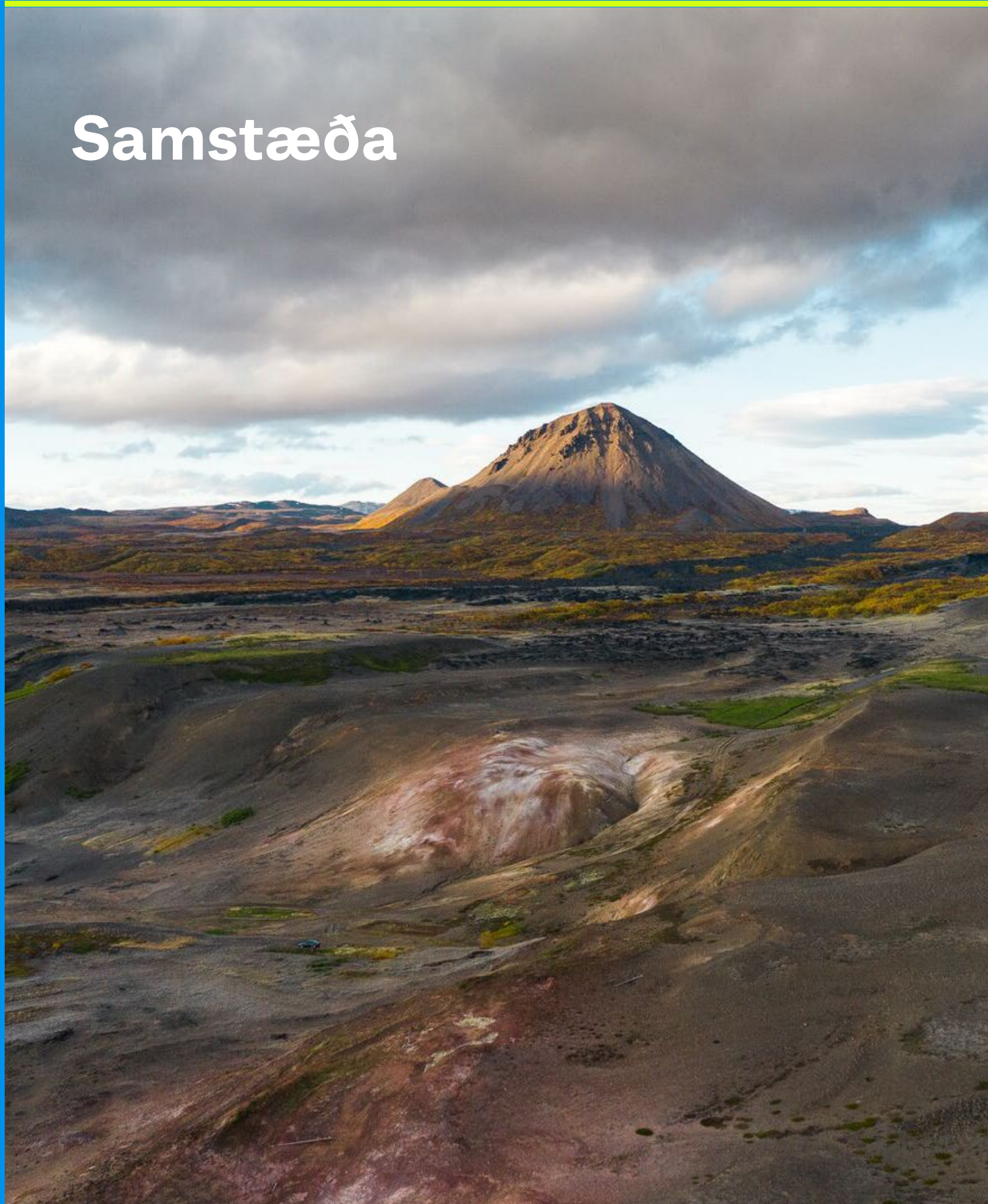

Samstæða

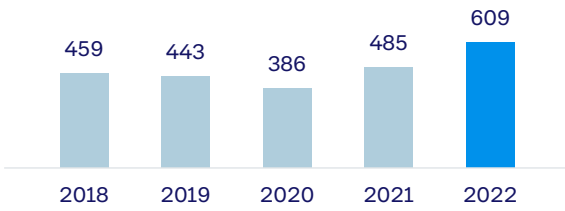
Efnisyfirlit

Lykilstærðir.....	3
Helstu upplýsingar.....	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	6
Áritun óháðra endurskoðenda	8
Rekstrarreikningur.....	12
Yfirlit um heildarafkomu.....	13
Efnahagsreikningur	14
Eiginfjáryfirlit	15
Sjóðstreymisyfirlit	16
Skýringar.....	17
Viðauki I; Stjórnarháttayfirlýsing	50
Viðauki II; Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	57

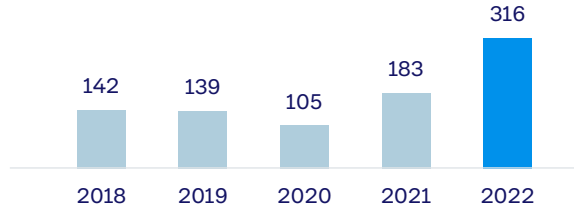

Lykilstærðir

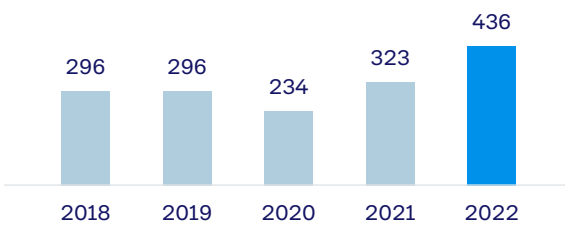
Rekstrartekjur

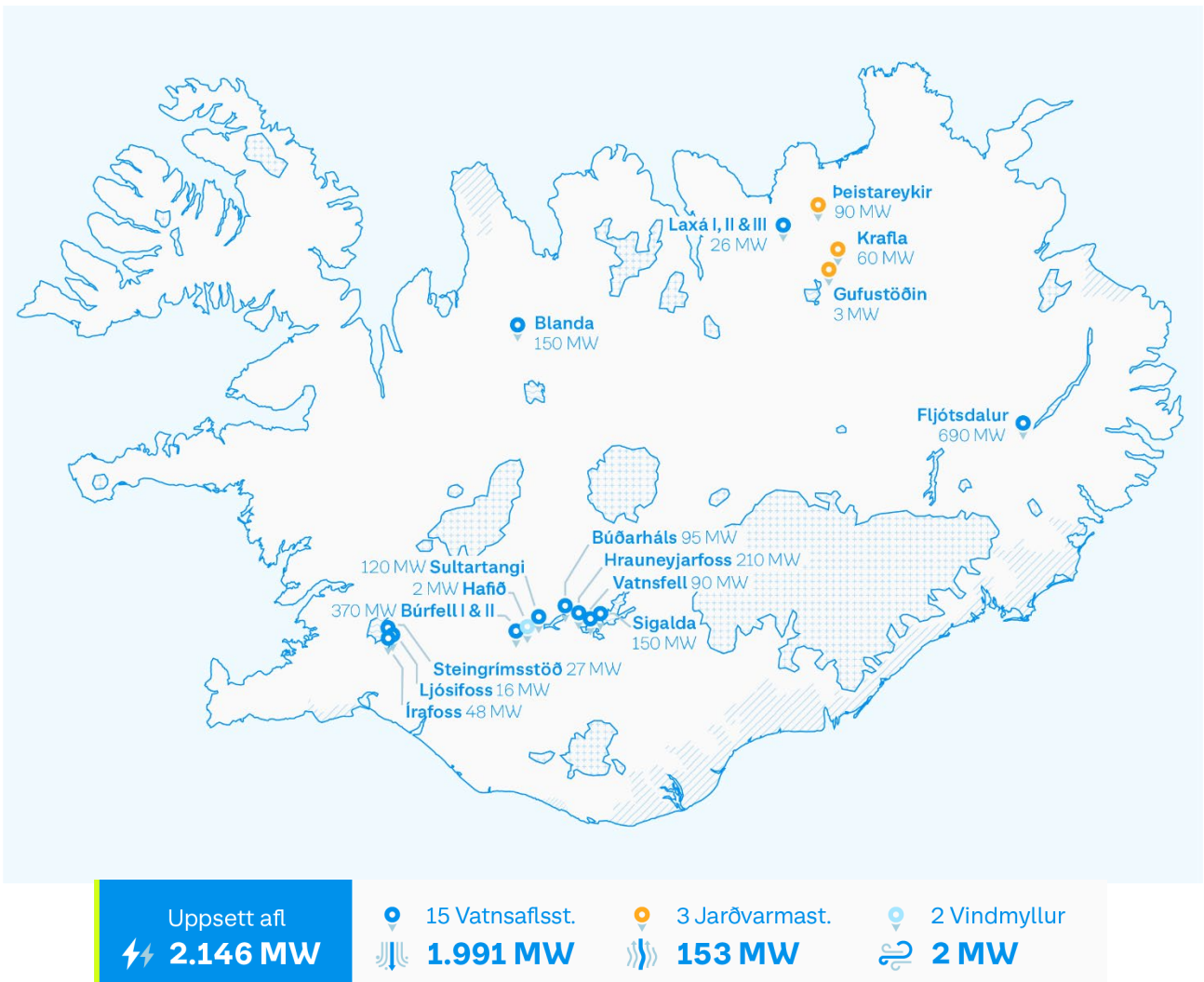
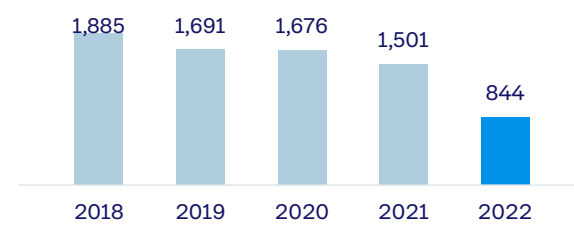
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði

Handbært fé frá rekstri

Nettó skuldir

Helstu upplýsingar - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar

	2022	2021	2020	2019	2018
Rekstur					
Rekstrartekjur	709.042	544.001	380.712	432.483	463.926
Innleystar áhættuvarnir	(100.412)	(58.881)	5.262	10.047	(4.534)
Rekstrartekjur samtals	608.630	485.120	385.974	442.530	459.392
Rekstrar- og viðhaldskostnaður	(153.728)	(151.713)	(138.201)	(145.732)	(161.614)
Rekstrarhagnaður án afskrifta (EBITDA) ..	454.902	333.407	247.773	296.798	297.778
Afskriftir og virðisrýrnun	(107.820)	(107.446)	(98.128)	(104.708)	(95.095)
Rekstrarhagnaður (EBIT)	347.082	225.961	149.645	192.090	202.683
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(31.045)	(42.407)	(44.978)	(53.318)	(60.554)
Áhrif hlutdeildarféлага	(146)	(248)	(12)	(27)	(179)
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði ..	315.891	183.306	104.655	138.745	141.950
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	61.616	33.455	970	(1.323)	(49.410)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	81.547	(46.301)	(12.726)	(8.011)	24.878
Óinnleystur gjaldeyrismunur	11.071	10.661	(9.087)	6.779	16.070
	154.234	(2.185)	(20.843)	(2.555)	(8.462)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	470.125	181.121	83.812	136.190	133.488
Tekjuskattur	(171.399)	(68.750)	(33.185)	(52.401)	(50.257)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi.....	298.726	112.371	50.627	83.789	83.231
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi*	(136.803)	36.207	27.991	31.089	37.798
Hagnaður ársins	161.923	148.578	78.618	114.878	121.029
Efnahagur					
Heildareignir	3.873.145	4.446.381	4.348.344	4.381.633	4.451.081
Eigið fé	2.296.825	2.368.767	2.235.135	2.235.399	2.163.056
Skuldir	1.576.320	2.077.614	2.113.209	2.146.234	2.288.025
Nettó skuldir **	843.516	1.500.786	1.675.804	1.691.462	1.884.603
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri (FFO)	501.890	366.970	266.263	312.322	316.336
Handbært fé frá rekstri	435.916	323.299	234.084	295.764	295.761
Fjárfestingar	(95.011)	(113.035)	(111.550)	(82.420)	(150.864)
Fjármögnun	(280.523)	(204.453)	(142.399)	(218.261)	(151.876)
Lausafé					
Handbært fé í árslok	155.509	97.560	91.963	110.487	116.278
Óadregin lán	150.000	170.000	280.000	180.000	353.155
Lausafé alls	305.509	267.560	371.963	290.487	469.433
Kennitölur					
Arðsemi eiginfjár	6,8%	6,6%	3,5%	5,3%	5,9%
Eiginfjárhlutfall	59,3%	53,3%	51,4%	51,0%	48,6%
Vaxtabekja (EBITDA / nettó vaxtagjöld)	14,33x	7,23x	5,66x	5,55x	4,76x
Veltufé frá rekstri / nettó skuldir***	50,1%	24,5%	15,9%	18,5%	16,8%
Veltufé frá rekstri / vaxtagjöld***	11,84x	6,17x	4,52x	4,41x	3,72x
Nettó skuldir / EBITDA	1,85x	3,53x	5,14x	4,47x	4,83x
Lánshæfiseinkunn án ríkisábyrgðar í árslok					
Standard & Poor's	BBB+	BBB+	BBB	BBB	BBB
Moody's	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa2

* Aflögð starfsemi er sérgreind í rekstrarreikningi en kennitölur fyrri ára óbreyttar

** Nettó skuldir eru vaxtaberandi skuldir að frádregnu handbæru fé

***Kennitalan tekur mið af veltufé frá rekstri af áframhaldandi starfsemi

Ársfjórðungsýfirlit 2022 - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar frh.

	1. ársfj.	2. ársfj.	3. ársfj.	4. ársfj.	Samtals
Rekstrartekjur					
Raforkusala	170.403	173.217	164.994	182.542	691.156
Innleystar áhættuvarnir	(27.836)	(25.830)	(28.357)	(18.389)	(100.412)
Aðrar tekjur	4.591	632	1.887	10.776	17.886
	147.158	148.019	138.524	174.929	608.630
Rekstrargjöld					
Orkuvinnsla	26.725	29.612	23.224	21.826	101.387
Almennar rannsóknir	2.737	2.635	2.113	3.141	10.626
Annar rekstrarkostnaður	10.792	8.802	7.550	14.571	41.715
Afskriftir og virðisryrnun	26.470	27.857	26.887	26.606	107.820
	66.724	68.906	59.774	66.144	261.548
Rekstrarhagnaður	80.434	79.113	78.750	108.785	347.082
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)					
Vaxtatekjur	255	646	1.182	1.964	4.047
Vaxtagjöld	(8.589)	(8.305)	(8.713)	(10.094)	(35.701)
Innleystur gjaldeyrismunur	356	(2.361)	(1.894)	4.508	609
	(7.978)	(10.020)	(9.425)	(3.622)	(31.045)
Áhrif hlutdeildarféлага	98	90	(35)	(299)	(146)
Hagnaður fyrir tekjuskatt og óinnleysta liði	72.554	69.183	69.290	104.864	315.891
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	162.243	(112.444)	(10.415)	22.232	61.616
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(62.119)	57.241	21.349	65.076	81.547
Óinnleystur gjaldeyrismunur	788	10.788	12.241	(12.746)	11.071
	100.912	(44.415)	23.175	74.562	154.234
Hagnaður fyrir tekjuskatt	173.466	24.768	92.465	179.426	470.125
Tekjuskattur	(65.663)	(7.708)	(31.018)	(67.010)	(171.399)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi	107.803	17.060	61.447	112.416	298.726
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi	7.405	12.279	7.679	(164.166)	(136.803)
Hagnaður	115.208	29.339	69.126	(51.750)	161.923
Skipting hagnaðar:					
Eigendur móðurfélags	112.635	25.042	66.465	(42.209)	161.933
Minnihluti í dótturfélögum	2.573	4.297	2.661	(9.541)	(10)
	115.208	29.339	69.126	(51.750)	161.923
Úr sjóðstreymi					
Handbært fé frá rekstri	131.024	103.859	116.772	84.261	435.916
Aðrir mælikvarðar fyrir Landsvirkjun móðurf.					
Uppsett afl í lok árs (MW)	2.146	2.146	2.146	2.146	2.145
Meðalv. stórnotendur án flutnings USD/MWst*	42,9	32,7	21,1	23,2	23,3
Meðalv. forgangorka án flutnings ISK/kWst	6,2	5,3	5,3	5,0	4,8
Selt magn (GWst)	14.629	14.052	13.336	14.028	14.753
Rannsókn- og þróunarkostnaður	14.712	11.941	10.916	11.823	14.824
Slysatíðni: H200**	0,6	0,3	0,3	0,3	0,6

* Flutningskostnaður er dreginn frá í útreikningi á meðalverði

** H200 er fjöldi fjarvistarslysa á hverjar 200.000 vinnustundir

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Samstæðuársreikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til tveggja dótturfélaga, Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsvirkjunar Power ehf. Dótturfélagið Landsnet hf. var selt í lok árs 2022 og samkvæmt kaupsamningi greiddi ríkið 305 milljónir bandaríkjadala fyrir hlutinn. Afkoma Landsnets hf., sölutap, tekjuskattur, þýðingarmunur og afkoma Orkufjarskipta hf. eru færð sem tap af aflagðri starfsemi. Einskiptiskostnaður vegna viðskiptanna nam 159 milljónum USD. Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt til samræmis, sjá nánar í skýringu nr. 9.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2022 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Bandaríkjadalur (USD) er starfrækslugjaldmiðill fyrirtækisins og eru fjárhæðir í ársreikningnum birtar í þúsundum bandaríkjadala.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 608,6 milljónum USD á árinu 2022 samanborið við 485,1 milljón USD árið á undan. Tekjur hækka því um 123,5 milljónir USD. Hækkunin er aðallega tilkomin vegna hækkunar á heimsmarkaðsverði á áli og raforkuverði á Nord Pool markaði. Rekstrargjöld námu 261,5 milljónum USD á árinu 2022 en voru 259,2 milljónir USD árið 2021. Rekstrarhagnaður fyrirtækisins var því 347,1 milljón USD á árinu 2022 samanborið við 226,0 milljónir USD árið á undan.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í markaðsverði á áli og raforku á Nord Pool markaði, þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því.

Fjármunatekjur umfram fjármagnsgjöld námu 123,2 milljónum USD á árinu 2022, en á árinu 2021 voru fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 44,6 milljónir USD. Breytingin á milli ára nemur 167,8 milljónum USD. Breytingin er að mestu vegna tekjufærðra gangvirðisbreytinga afleiðusamninga. Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði nam 315,9 milljónum USD á árinu en var 183,3 milljónir USD árið 2021. Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 161,9 milljónum USD en árið áður var hagnaður að fjárhæð 148,6 milljónir USD.

Eigið fé í árslok 2022 nam 2.296,8 milljónum USD, en 2.368,8 milljónum USD í árslok 2021 samkvæmt efnahagsreikningi og leggur stjórn félagsins til að hagnaður ársins verði færður til hækkunar á eigin fé. Stjórn félagsins fyrirhugar að gera tillögu á aðalfundi um arðgreiðslu til eigenda að fjárhæð 140 milljónir USD í samræmi við arðgreiðslustefnu Landsvirkjunar, en vísar að öðru leyti til skýringa í ársreikningnum og eiginfjárfirlits varðandi breytingar á eiginfjárreikningum. Landsvirkjun er sameignarfyrirtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%.

Handbært fé í árslok nam 155,5 milljónum USD og óáðregin lán 150,0 milljónum USD. Lausafé og óáðregin lán í árslok námu því 305,5 milljónum USD. Handbært fé frá rekstri nam 435,9 milljónum USD. Samstæðan greiddi niður skuldir um 177,0 milljónir USD. Handbært fé hækkaði um 57,9 milljónir USD á árinu.

Stjórnarhættir

Stjórn Landsvirkjunar leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Iceland. Stjórnarháttayfirlýsingu stjórnar er að finna í viðauka með ársreikningnum. Frekari upplýsingar um stjórnarhætti móðurfélagsins og áhættustýringu er ennfremur að finna í skýringum nr. 31 til 42 og viðaukum með ársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt lögum um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum veita upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif í tengslum við umhverfis-, samfélags- og starfsmannamál, stefnu í mannréttindamálum, hvernig það spornar við spillingar- og mútumálum auk stuttrar lýsingar á viðskiptalíkani félagsins og fleira. Gerð er grein fyrir stefnu og árangri félagsins í þessum málum í viðauka með ársreikningnum.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2022 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2022.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2022 gefi glögggt yfirlit um árangur af rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með samstæðuársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 20. febrúar 2023.

Í stjórn félagsins:

Jónas Þór Guðmundsson

Jón Björn Hákonarson

Álfheiður Ingadóttir

Gunnar Tryggvason

Soffía Björk Guðmundsdóttir

Forstjóri:

Hörður Arnarson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2022. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2022, efnahag hennar 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Álit okkar er í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda hér að neðan. Við erum óháð Landsvirkjun í samræmi við alþjóðlegar siðareglur (IESBA Code) fyrir endurskoðendur sem og siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna. Þar með talið, í samræmi við okkar bestu þekkingu, höfum við ekki veitt Landsvirkjun, eða þar sem við á, móðurfélagi þess eða dótturfélögum innan Evrópusambandsins, óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði sem að okkar faglega mati hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi Landsvirkjunar árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðun	Hvernig við endurskoðuðum megináherslur
Raforkusala Stærstur hluti tekna af raforkusölu Landsvirkjunar kemur frá stórnotendum eða yfir 80%. Tekjurnar byggja á afhentu magni og samningsbundnum verðum sem eru háð ákveðnum skilyrðum. Vegna umfangs og breytileika í verðum teljum við að raforkusala til stórnotenda sé ein af megináherslum í endurskoðuninni.	Við endurskoðun okkar á raforkusölu til stórnotenda höfum við farið yfir það innra eftirlit sem til staðar er hjá Landsvirkjun við útreikning á tekjum og samþykktarferli við gerð tekjureikninga. Við höfum farið yfir útreikninga á einingaverðum meðal annars með því að fara yfir forsendur þeirra og borið saman við samningsákvæði og opinberar upplýsingar ásamt því að staðfesta að selt magn sé í samræmi við mælingar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Sala á Landsneti hf.

Í árslok 2022 seldi Landsvirkjun eignarhlut sinn í Landsneti hf. til íslenska ríkisins. Bókfært virði eignarhlutarins á söludegi nam 312 milljónum bandaríkjadala.

Í ljósi umfangs viðskiptanna og áhrifa þeirra á efnahagsreikning teljum við söluna vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Við vísum í skýringu nr. 9 um aflagða starfsemi.

Við endurskoðun okkar á sölunni yfirfórum við kaupsamning á milli aðila, lögðum mat á forsendur verðmats eignarhlutans sem unnið var í tengslum við söluna, sem og yfirfórum önnur samningsatriði tengd sölunni til að afla nægilegs skilnings til að meta hvort framkvæmdin var í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við yfirfórum skýringu nr. 9 með tilliti til þess hvort hún innihéldi allar upplýsingar og uppfyllti kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla.

Virðismat aflstöðva

Meðal rekstrarfjármuna eru aflstöðvar og er bókfært verð þeirra í árslok 2.963 milljónir USD. Eignirnar eru færðar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

Virði aflstöðvanna er háð mati stjórnenda á væntum nýtingartíma þeirra og þar sem að þær eru stærsta eignin teljum við virðismat þeirra vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Að því er varðar mat á virði aflstöðvanna vísum við í skýringu 10 um rekstrarfjármuni og skýringu 53 um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Við fórum yfir virðisrýrnunarpróf stjórnenda á aflstöðvum. Við endurskoðunina fórum við yfir þá aðferðarfræði sem beitt er við virðisrýrnunarprófið og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við yfirferð okkar á virðisrýrnunarprófinu fórum við yfir helstu forsendur stjórnenda m.a.:

- Áætlanir sem þeir byggja á við útreikninga í virðisrýrnunarprófinu.
- Hver arðsemiskrafan (WACC) er og með hvaða hætti hún er reiknuð og forsendur útreikninganna.

Við fórum yfir hvort útreikningar í virðisrýrnunarprófinu væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort að skýringar í ársreikningnum varðandi virðismat aflstöðvanna væru viðeigandi.

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela helstu upplýsingar, ársfjórðungsyfirlit, skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, stjórnarháttayfirlýsingu og ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Landsvirkjunar. Ef við á skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa Landsvirkjun upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits Landsvirkjunar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi Landsvirkjunar.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

- Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Jafnframt því að sinna skyldum okkar sem kjörnir endurskoðendur félagsins hefur Deloitte veitt félaginu ýmsa aðra heimilaða þjónustu svo sem könnun árshlutareiknings, aðra staðfestingarvinnu og reikningsskilaráðgjöf. Deloitte hefur til staðar innri ferla sem tryggja óhæði sitt áður en við tökum að okkur önnur verkefni. Deloitte hefur staðfest skriflega við endurskoðunarnefndina að við erum óháð Landsvirkjun.

Deloitte var kjörið endurskoðandi Landsvirkjunar á aðalfundi félagsins þann 29. apríl 2022. Deloitte hefur verið endurskoðandi Landsvirkjunar síðan á aðalfundi félagsins ársins 2014.

Reykjavík, 20. febrúar 2023.

Deloitte ehf.

Birna María Sigurðardóttir
Endurskoðandi

Pétur Hansson
Endurskoðandi

Rekstrarreikningur

	Skýr.	2022	2021
Rekstrartekjur			
Raforkusala	4	691.156	533.828
Innleystar áhættuvarnir		(100.412)	(58.881)
Aðrar tekjur		17.886	10.173
		<u>608.630</u>	<u>485.120</u>
Rekstrargjöld			
Orkuvinnsla		198.933	205.785
Almennar rannsóknir		19.526	19.571
Annar rekstrarkostnaður		43.089	33.803
		<u>261.548</u>	<u>259.159</u>
Rekstrarhagnaður	3	<u>347.082</u>	<u>225.961</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur		4.047	701
Vaxtagjöld		(35.701)	(43.402)
Gjaldeyrismunur		11.680	10.955
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	33	61.616	33.455
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	7	81.547	(46.301)
		<u>123.189</u>	<u>(44.592)</u>
Áhrif hlutdeildarfélaganna	15	(146)	(248)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		470.125	181.121
Tekjuskattur	8	(171.399)	(68.750)
Hagnaður ársins af áframhaldandi starfsemi		298.726	112.371
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi	9	(136.803)	36.207
Hagnaður ársins		<u>161.923</u>	<u>148.578</u>
Skipting hagnaðar:			
Eigendur móðurfélags		161.933	136.048
Minnihluti í dótturfélögum		(10)	12.530
		<u>161.923</u>	<u>148.578</u>

Skýringar nr. 1 til 63 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Yfirlit um heildarafkomu

	2022	2021
Hagnaður ársins	161.923	148.578
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning:		
Endurmat flutningsvirkja að frádregnum tekjuskatti	0	40.800
Lífeyrisskuldbinding að frádregnum tekjuskatti, breyting	(1.380)	(3.890)
Niðurrifsskuldbinding að frádregnum tekjuskatti, breyting	2.404	3.259
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning:		
Þýðingarmunur vegna dóttur- og hlutdeildarféлага	(548)	(252)
Þýðingarmunur endurflokkaður vegna sölu dótturfélags	41.506	0
Rekstrarliðir færðir á eigið fé samtals	41.982	39.917
Heildarhagnaður ársins	<u>203.905</u>	<u>188.495</u>
Skipting heildarhagnaðar:		
Eigendur móðurfélags	203.898	160.313
Minnihluti í dótturfélögum	7	28.182
	<u>203.905</u>	<u>188.495</u>

Skýringar nr. 1 til 63 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Efnahagsreikningur

Eignir	Skýr.	2022	2021
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	10	2.984.071	3.916.273
Rekstrarfjármunir í byggingu	11	0	83.432
Undirbúningskostnaður	12	100.012	131.521
Aðrar óefnislegar eignir	12	48.513	49.702
Afleiðusamningar	14	98.964	27.290
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	15	6.750	2.081
Lán til tengdra aðila	16	268.840	0
Eignarhlutir í öðrum félögum		631	622
Skatteign	8	39	44
Fastafjármunir samtals		<u>3.507.820</u>	<u>4.210.965</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	19	0	5.825
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	20	116.038	100.085
Kröfur á tengda aðila	16	39.922	0
Afleiðusamningar	14	53.856	31.946
Handbært fé	21	155.509	97.560
Veltufjármunir samtals		<u>365.325</u>	<u>235.416</u>
Eignir samtals		<u><u>3.873.145</u></u>	<u><u>4.446.381</u></u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	22	586.512	586.512
Endurmatsreikningur	23	0	169.952
Bundin hlutdeild	23	197	71.143
Þýðingarmunur	23	(16.707)	(42.597)
Annað eigið fé		<u>1.726.673</u>	<u>1.417.648</u>
Eigið fé eigenda móðurfélagsins		<u>2.296.675</u>	<u>2.202.658</u>
Hlutdeild minnihluta		150	166.109
Eigið fé samtals		<u>2.296.825</u>	<u>2.368.767</u>
Langtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	24	776.406	1.449.195
Lífeyrisskuldbindingar	26	36.427	39.574
Tekjuskattskuldbinding	8	232.912	217.109
Leiguskuldbinding	17	4.472	5.899
Skuldbindingar vegna niðurrifs	27	0	15.631
Fyrirfram innheimtar tekjur		0	2.409
Afleiðusamningar	14	5.535	13.777
		<u>1.055.752</u>	<u>1.743.594</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	28	74.846	75.826
Vaxtaberandi skuldir	25	222.619	149.151
Tekjuskattur til greiðslu	8	195.059	42.775
Afleiðusamningar	14	28.044	66.268
		<u>520.568</u>	<u>334.020</u>
Skuldir samtals		<u>1.576.320</u>	<u>2.077.614</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>3.873.145</u></u>	<u><u>4.446.381</u></u>

Skýringar nr. 1 til 63 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Eiginfjáryfirlit

	Eigenda- framlög	Endurmats- reikningur	Bundin hlutdeild	Þýðingar- munur	Annað eigið fé	Eigið fé eigenda móðurfélags	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Breytingar á eigin fé 2021								
Eigið fé 1. janúar 2021.....	586.512	147.161	59.178	(42.232)	1.341.726	2.092.345	142.790	2.235.135
Þýðingarmunur				(365)		(365)	113	(252)
Niðurrifsskuldbinding, breyting.....		2.110				2.110	1.149	3.259
Lífeyrisskuldbinding, breyting.....					(3.890)	(3.890)		(3.890)
Endurmat flutningskerfis		26.410				26.410	14.390	40.800
Hagnaður ársins.....					136.048	136.048	12.530	148.578
Heildarhagnaður ársins.....		28.520	0	(365)	132.158	160.313	28.182	188.495
Hlud. í hagnaði dóttur- og hlud.félaga millif..			11.965		(11.965)	0	0	0
Upplausn endurmats færð á annað eigið fé.....		(5.729)			5.729	0	0	0
Arður til eigenda.....					(50.000)	(50.000)	(4.862)	(54.862)
Eigið fé 31. desember 2021.....	586.512	169.952	71.143	(42.597)	1.417.648	2.202.658	166.109	2.368.767
Breytingar á eigin fé 2022								
Eigið fé 1. janúar 2022	586.512	169.952	71.143	(42.597)	1.417.648	2.202.658	166.109	2.368.767
Þýðingarmunur				(565)		(565)	17	(548)
Þýðingarmunur mf. vegna sölu dótturfélags ...				41.506		41.506		41.506
Niðurrifsskuldbinding, breyting.....		2.404				2.404	0	2.404
Lífeyrisskuldbinding, breyting.....					(1.380)	(1.380)		(1.380)
Hagnaður ársins					161.933	161.933	(10)	161.923
Heildarhagnaður ársins		2.404	0	40.941	160.553	203.898	7	203.905
Hlud. í hagnaði dóttur- og hlud. félaga millif.			8.477		(8.477)	0	0	0
Bundin hlud. mf. vegna sölu dótturfélags.....			(79.423)		79.423	0	0	0
Upplausn endurmats færð á annað eigið fé.....		(6.670)			6.670	0	0	0
Endurmat mf. vegna sölu dótturfélags		(165.686)			165.686	0	0	0
Minnihluti færður úr samstæðu							(165.965)	(165.965)
Þýðingarmunur endurfl. við sölu dótturfélags..				(15.051)	15.051	0		0
Millifærðir eignfærðir vextir, sjá skýringu nr. 9.					10.120	10.120		10.120
Arður til eigenda.....					(120.000)	(120.000)	0	(120.000)
Eigið fé 31. desember 2022	586.512	0	197	(16.707)	1.726.673	2.296.675	150	2.296.825

Skýringar nr. 1 til 63 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit

	2022	2021
Rekstrarhreyfingar		
Rekstrarhagnaður af áframhaldandi starfsemi	347.082	225.961
Rekstrarhagnaður af aflagðri starfsemi	56.772	60.297
Rekstrarhagnaður af áframhaldandi og aflagðri starfsemi	<u>403.854</u>	<u>286.258</u>
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:		
Afskriftir og virðisrýrnun	144.266	138.722
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(2.027)	(2.239)
Aðrar breytingar	(85)	(972)
Veltufé frá rekstri án fjármagnsliða	<u>546.008</u>	<u>421.769</u>
Rekstrartengdar eignir, breyting	(37.301)	(31.280)
Rekstrartengdar skuldir, breyting	13.258	12.654
Handbært fé frá rekstri án fjármagnsliða	<u>521.965</u>	<u>403.143</u>
Innborgaðar vaxtatekjur	4.214	625
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(49.548)	(55.742)
Greiddir skattar	(40.715)	(24.727)
Handbært fé frá rekstri	<u>435.916</u>	<u>323.299</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Aflstöðvar í rekstri	(14.191)	(20.500)
Fjárfesting í flutningsvirkjum	(40.421)	(84.044)
Virkjunarundirbúningur	(3.420)	(1.296)
Keypt hlutabréf	(551)	(466)
Seld hlutabréf	237	0
Aðrar fjárfestingar	(10.427)	(8.185)
Seldar eignir	277	1.462
Handbært fé dótturfélaga við sölu	(26.515)	0
Aðrar kröfur, breyting	0	(6)
Fjárfestingarhreyfingar	<u>(95.011)</u>	<u>(113.035)</u>
Fjármögnunarhreyfingar		
Greiddur arður til eigenda	(128.490)	(54.862)
Lántökur	25.000	160.149
Afborganir langtímalána	(177.033)	(309.062)
Gjaldmiðlaskiptasamningar	0	(678)
Fjármögnunarhreyfingar	<u>(280.523)</u>	<u>(204.453)</u>
Breyting á handbæru fé	60.382	5.811
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(2.433)	(214)
Handbært fé í ársbyrjun	97.560	91.963
Handbært fé í árslok	<u>155.509</u>	<u>97.560</u>
Fjárfestingarhreyfingar án greiðsluáhrifa:		
Seld hlutabréf í dótturfélagi	304.613	0
Veitt lán	(304.613)	0

Skýringar nr. 1 til 63 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Háaleitisbraut 68, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Megintilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðuársreikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Stjórn fyrirtækisins staðfesti ársreikninginn 20. febrúar 2023.

Skýring nr. 44 inniheldur upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar og breytingar á þeim á árinu.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, veltufjáreignir og eignarhlutar í öðrum félögum. Rekstrarfjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða gangvirði, hvoru sem lægra reynist. Rekstrarfjármunir dótturfélaganna Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. voru skráðir á endurmetnu kostnaðarverði. Landsnet hf. var selt í árslok og endurmat flutt á annað eigið fé.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru birt í bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill móðurfélagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýringar nr. 10 og 53 rekstrarfjármunir
- skýringar nr. 12 og 54 undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir
- skýringar nr. 14, 31, 33, 34, 35 afleiðusamningar
- skýringar nr. 8 og 52 tekjuskattur
- skýring nr. 26 lífeyrisskuldbindingar

Skýringar, frh.:

2. Grundvöllur reikningsskilanna frh.:

e. Ákvörðun gangvirðis

Reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar geta krafist mats á gangvirði, bæði vegna fjármálagerninga og annarra eigna og skulda.

Að svo miklu leyti sem hægt er notar samstæðan markaðsupplýsingar við ákvörðun gangvirðis en liggja slíkar upplýsingar ekki fyrir er byggt á mati stjórnenda.

Í tilfelli afleiða annarra en innbyggðra afleiða eru upplýsingar frá mótaðilum, þar sem við á, nýttar við ákvörðun gangvirðis. Fjárstýring leggur þá eigið mat til samanburðar og sannreynir að matið uppfylli kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir.

Gangvirðið er flokkað eftir stigskiptu kerfi á grundvelli þeirra forsendna sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi stigum:

- Stig 1: Uppgefið verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleidd af verði).
- Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að afla á markaði.

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis tilheyra mismunandi stigum, þá er gangvirðið allt fært í lægsta stig.

Verði breyting á flokkun gangvirðis á reikningsskilatímabilinu á sér stað tilfærsla um stig í lok þess tímabils.

Nánari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í eftirfarandi skýringum.

- skýring nr. 14 afleiðusamningar
- skýring nr. 33 innbyggðar afleiður
- skýring nr. 40 langtímalán
- skýring nr. 53 rekstrarfjármunir

3. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttaupplýsingar eru birtar eftir eðli rekstrar og byggja á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Starfsþættir samstæðu Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

Orkuvinnsla

Undir starfsþáttinn orkuvinnslu fellur starfsemi móðurfélagsins, en tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Landsvirkjun vinnur orku úr vatnsafla, jarðvarma og vindorku. Landsvirkjun selur alla raforku sína á Íslandi, annars vegar í heildsölu til raforkumásala og hins vegar beint til stórnotenda. Jafnframt fellur starfsemi Icelandic Power Insurance Ltd. undir þennan starfsþátt. Hlutverk Icelandic Power Insurance Ltd. er að annast tryggingar aflstöðva Landsvirkjunar.

Orkuflutningur

Undir starfsþáttinn orkuflutning féll starfsemi Landsnets hf. Hlutverk Landsnets hf. er að annast flutning raforku og kerfisstjórnun innanlands samkvæmt ákvæðum III. kafla raforkulaga, nr. 65/2003 og er því óheimilt að stunda aðra starfsemi en þá sem því er nauðsynleg til að geta rækt skyldur sínar samkvæmt raforkulögum. Landsnet hf. var selt í árslok 2022 (sjá nánar skýringu nr. 9) og er afkoma starfsþáttarins því framsett sem aflögð starfsemi í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

3. Starfsþáttayfirlit frh.: Aðrir starfsþættir

Undir aðra starfsþætti er færð starfsemi félaganna Orkufjarskipta hf. og Landsvirkjunar Power ehf. Hlutverk Orkufjarskipta hf. er að eiga og reka öryggisfjarskiptakerfi sem hluthöfum er nauðsynlegt vegna reksturs raforkukerfa þeirra á landsvísu og leigja aðgang að því sem tók eru á og lög heimila. Landsvirkjun Power ehf. þróar orkutengd verkefni alþjóðlega og veitir eigendaráðgjöf á því sviði. Landsnet hf. var selt í árslok 2022 (sjá nánar skýringu nr. 9) og varð Orkufjarskipti hf. þá hlutdeildarfélag og er afkoma starfsþáttarins sett fram sem aflögð starfsemi í rekstrarreikningi.

Nánast öll starfsemi samstæðunnar er á Íslandi.

Rekstrarstarfsþættir árið 2022	Orkuvinnsla	Orku- flutningur	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	607.979	0	651	0	608.630
Tekjur innan samstæðu	1.078	0	0	(1.078)	0
Tekjur starfsþátta	609.057	0	651	(1.078)	608.630
Rekstrargjöld starfsþátta	(154.124)	0	(682)	1.078	(153.728)
EBITDA	454.933	0	(31)	0	454.902
Afskriftir og virðisrýrnun	(107.820)	0	0	0	(107.820)
Afkoma starfsþátta, EBIT	347.113	0	(31)	0	347.082
Eignir starfsþátta 2022	3.871.424	0	1.563	(6.592)	3.866.395
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	4.707	0	2.043	0	6.750
Eignir samtals 2022	3.876.131	0	3.606	(6.592)	3.873.145
Starfsþáttaskuldir 2022	1.576.286	0	47	(13)	1.576.320
Skuldir samtals 2022	1.576.286	0	47	(13)	1.576.320
Fjárfestingar	20.953	0	0	0	20.953
Rekstrarstarfsþættir árið 2021					
Tekjur frá þriðja aðila	484.372	0	748	0	485.120
Tekjur innan samstæðu	989	0	85	(1.074)	0
Tekjur starfsþátta	485.361	0	833	(1.074)	485.120
Rekstrargjöld starfsþátta	(151.743)	0	(1.045)	1.074	(151.713)
EBITDA	333.618	0	(212)	0	333.407
Afskriftir og virðisrýrnun	(107.446)	0	0	0	(107.446)
Afkoma starfsþátta, EBIT	226.172	0	(212)	0	225.961
Eignir starfsþátta 2021	3.744.745	1.015.309	21.447	(337.201)	4.444.300
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	426	4.868	1.655	(4.868)	2.081
Eignir samtals 2021	3.745.171	1.020.177	23.102	(342.069)	4.446.381
Starfsþáttaskuldir 2021	1.529.360	549.619	10.099	(11.464)	2.077.614
Skuldir samtals 2021	1.529.360	549.619	10.099	(11.464)	2.077.614
Fjárfestingar	23.417	88.879	1.730	0	114.026

4. Rekstrartekjur

	2022	2021
Raforkusala greinist þannig:		
Heildsala	99.200	76.060
Stórnotendur	591.956	457.768
Raforkusala samtals	691.156	533.828

Aðrar tekjur samanstanda af tekjum af sölu á upprunaábyrgðum, verksölu, húsaleigutekjum o.fl.

Í skýringu nr. 47 er gerð frekari grein fyrir tekjuskráningu samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

5. Heildarfjöldi starfsmanna

Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:	2022	2021
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	328	320
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsársstörf í árslok	303	277

6. Heildarlaun starfsmanna

Heildarlaun starfsmanna samstæðunnar greinast þannig:		
Laun	39.378	38.107
Iðgjaldatengd lífeyrisiðgjöld	5.604	5.485
Réttindatengd lífeyrisiðgjöld	2.893	3.015
Önnur breyting lífeyrisskuldbindingar	(2.027)	(2.238)
Önnur launatengd gjöld	3.774	3.548
	<u>49.622</u>	<u>47.917</u>
Eignfært á framkvæmdir	(3.306)	(2.363)
Fært í rekstrarreikning	<u>46.316</u>	<u>45.554</u>
Laun og launatengd gjöld skiptast þannig:		
Orkuvinnsla	25.630	24.549
Annar rekstrarkostnaður	23.992	23.368
Eignfært á framkvæmdir	(3.306)	(2.363)
	<u>46.316</u>	<u>45.554</u>

Laun stjórna, forstjóra, aðstoðarforstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:

Laun stjórnar móðurfélags	196	195
Laun og hlunnindi forstjóra móðurfélags	346	339
Laun 7 framkvæmdastjóra og aðstoðarforstjóra móðurfélags	2.015	1.887

7. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Vaxtatekjur	4.047	701
Vaxtagjöld	(35.036)	(41.914)
Ábyrgðargjald	(665)	(1.488)
Vaxtagjöld samtals	<u>(35.701)</u>	<u>(43.402)</u>
Innlestur gjaldeyrismunur	609	294
Óinnlestur gjaldeyrismunur	11.071	10.661
Gjaldeyrismunur samtals	<u>11.680</u>	<u>10.955</u>
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	61.616	33.455
Gangvirðisbreyting annarra afleiðusamninga	81.547	(46.301)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals	<u>123.189</u>	<u>(44.592)</u>

Eignfærður fjármagnskostnaður var enginn af bundnu fé í mannvirkjum í byggingu á árinu 2022 (2021: enginn).

Skýringar, frh.:

8. Tekjuskattur

Tekjuskattur í rekstri greinist þannig:	2022	2021
Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar	(15.808)	(43.556)
Tekjuskattur til greiðslu	(195.059)	(42.775)
Tekjuskattur vegna eiginfjárfærslna	(832)	8.671
Gengis- og þýðingarmunur	3	(38)
Fært út vegna aflagðar starfsemi	(69.184)	8.953
Aðrar breytingar	(11)	(5)
Gjaldfærður tekjuskattur	(280.891)	(68.750)

Tekjuskattur af áframhaldandi starfsemi skv. rekstrarreikningi er 171,4 milljónir USD og tekjuskattur af aflagðri starfsemi er 109,5 milljónir USD, samtals 280,9 milljónir USD, sjá skýringu nr. 9.

Virkt skatthlutfall	2022	2021
Hagnaður ársins	161.923	148.578
Tap (hagnaður) af aflagðri starfsemi	136.803	(36.207)
Tekjuskattur ársins	171.399	68.750
Hagnaður fyrir tekjuskatt	470.125	181.121
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfélags	37,6% 176.767	37,6% 68.102
Áhrif mismunandi skatthlutf. innan samstæðu	(0,0%) (203)	(0,0%) (81)
Söluhagnaður hlutabréfa	23,3% 109.492	0,0% 0
Óskattskyldir liðir	(1,1%) (5.165)	0,4% 729
Virkur tekjuskattur	59,7% 280.891	38,0% 68.750

Tekjuskattur af rekstrarliðum færður meðal annarrar heildarafkomu:	2022	2021
Tekjuskattur sem færður er meðal heildarafkomu	(832)	8.671
	(832)	8.671

Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar á árinu greinist þannig:	Skatteign		Tekjuskattsskuldbinding	
	2022	2021	2022	2021
Staða í ársbyrjun	44	4	(217.109)	(173.513)
Félög færð úr samstæðu	0	0	69.184	0
Breyting á tímabundnum mismun	10	30	(84.987)	(43.629)
Breyting á yfirfæranlegu tapi	(11)	12	0	(7)
Gengis- og þýðingarmunur	(3)	(2)	0	40
Staða í árslok	39	44	(232.912)	(217.109)

Skatteign / tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar skiptist þannig:

Yfirfæranlegt skattalegt tap	46	62	0	9
Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	0	0	(197.013)	(242.679)
Afleiðusamningar	0	0	(45.834)	7.996
Aðrir liðir	(7)	(18)	9.935	17.565
Staða í árslok	39	44	(232.912)	(217.109)

Yfirfæranlegt skattalegt tap samstæðunnar er nýtanlegt í tíu ár frá myndun þess og greinist þannig:

Yfirfæranlegt tap ársins 2017, nýtanlegt til ársins 2027	0	99
Yfirfæranlegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	95	106
Yfirfæranlegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	83	91
Yfirfæranlegt tap ársins 2021, nýtanlegt til ársins 2031	52	57
Yfirfæranlegt tap í árslok	230	353

Skatteign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er færð til eignar þar sem það er mat stjórnenda að undirliggjandi rekstur muni skila skattskyldum hagnaði á næstu reikningsskilatímabilum. Yfirfæranlegt skattalegt tap er fært í íslenskum krónum og því hefur gengi bandaríkjadalrs áhrif á hvert yfirfæranlegt tap er í lok hvers árs.

Skýringar, frh.:

9. Aflögð starfsemi

Á árinu 2021 voru samþykkt lög þess efnis að Landsnet hf. yrði í beinni eigu íslenska ríkisins og/eða sveitarfélaga. Í árslok 2022 náðu fjármála- og efnahagsráðuneytið og Landvirkjun samningum um kaup ríkisins á 64,73% eignarhlut Landsvirkjunar í Landsneti hf. Samkvæmt kaupsamningi greiddi ríkið 305 milljónir bandaríkjadala fyrir hlutinn og frá og með 30. desember 2022 er Landsnet hf. ekki lengur hluti af samstæðu Landsvirkjunar. Söluverðið var greitt með lánasamningum. Við sölu Landsnets hf. varð Orkufjarskipti hf. hlutdeildarfélag í stað dótturfélags og hlutdeild í eigin fé eignarhlutur í hlutdeildarfélagi.

Landsnet hf. hafði eignfært vexti af láni frá Landsvirkjun að fjárhæð USD 10,5 milljón í árslok 2021 og í aðgreindum reikningsskilum sínum hafði Landsvirkjun fært umrædda upphæð til vaxtatekna. Í samstæðureikningi Landsvirkjunar höfðu áhrif af þessari eignfærslu verið færð út á móti eigin fé móðurfélagsins. Við sölu á Landsneti hf. er þessi samstæðufærsla bakfærð og færð á annað eigið fé.

Framsetning á meginyfirlitum vegna sölu á dótturfélagi

Afkoma Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. er framsett í einni línu sem aflögð starfsemi í rekstrarreikningi og er upphæðum fyrir 2021 breytt til samræmis í samræmi við kröfur IFRS 5 til að auka samanburðarhæfi. Eignir og skuldir Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. eru færðar úr samstæðu við söluna og því ekki meðtaldar í efnahagsreikningi á reikningsskiladegi 31.12.2022 en eru hluti af samanburðartölum efnahagsreiknings 31.12.2021. Yfirlit um sjóðstreymi sýnir sjóðstreymi af áframhaldandi starfsemi og aflagðri starfsemi fram til sölundags.

Helstu niðurstöður af aflagðri starfsemi vegna Landsnets hf. eru eftirfarandi:

Rekstrarreikningur	2022	2021
Tekjur	162.755	149.750
Gjöld	(107.651)	(90.755)
Rekstrarhagnaður	55.104	58.995
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(14.548)	(14.570)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	40.556	44.425
Tekjuskattur	(8.055)	(8.850)
Hagnaður af aflagðri starfsemi	32.501	35.575
Efnahagsreikningur		31.12.2022
Varanlegir rekstrarfjármunir og flutningsvirki í byggingu		946.721
Óefnislegar eignir		18.464
Birgðir		6.192
Viðskiptakröfur og skammtímakröfur		26.951
Langtímakröfur og eignarhlutir í félögum		7.697
Handbært fé		26.325
Eignir samtals		1.032.350
Vaxtaberandi skuldir		440.503
Tekjuskattsskuldbinding		69.883
Niðurrifsskuldbinding		11.716
Fyrirframinnheimtar tekjur		2.264
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir		19.030
Ógreiddur tekjuskattur		6.673
Skuldir samtals		550.069
Hreinar eignir 31. desember 2022		482.281
Sjóðstreymi		2022
Rekstrarhreyfingar		72.962
Fjárfestingarhreyfingar	(45.052)
Fjármögnunarhreyfingar	(26.534)
Hreint sjóðstreymi		1.376

Skýringar, frh.:

9. Aflögð starfsemi frh.:

	2022	2021
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi skiptist þannig:		
Afkoma Landsnets hf.	32.501	35.575
Afskriftir af eignfærðum vöxtum	428	428
Hlutdeild minnihluta í afkomu Landsnets hf.	(11.463)	0
Hlutdeild móðurfélags í afkomu Orkufjarskipta hf.	297	203
Sölutap vegna sölu Landsnets hf.	(7.568)	0
Tekjuskattur vegna skattalegs söluhagnaðar hlutabréfa	(109.492)	0
Endurflokkaður þýðingarmunur	(41.506)	0
	(136.803)	36.207

10. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

Kostnaðarverð	Aflstöðvar	Flutnings- virki	Fjarskipta- búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2021	5.646.826	1.035.188	28.690	85.031	6.795.735
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(734)	0	(734)
Endurmat flutningsvirkja	0	76.933	0	0	76.933
Viðbætur á árinu	17.888	7.149	1.689	1.736	28.462
Flutt af mannvirkjum í byggingu	0	110.543	0	0	110.543
Selt og aflagt	0	0	(50)	(2.016)	(2.066)
Staða 31.12.2021	5.664.714	1.229.813	29.595	84.751	7.008.873
Fært út vegna sölu á dótturfélagi		(1.229.813)	(29.595)	(41.365)	(1.300.773)
Viðbætur á árinu	13.288	0	0	3.070	16.358
Selt og aflagt	0	0	0	(1.037)	(1.037)
Staða 31.12.2022	5.678.002	0	0	45.419	5.723.421
Afskriftir og virðisrýrnun					
Staða 1.1.2021	2.522.665	366.253	11.515	39.658	2.940.091
Breyting á endurmati	0	25.933	0	0	25.933
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(297)	0	(297)
Afskriftir ársins	96.158	28.359	965	3.330	128.812
Selt og aflagt	0	0	(47)	(1.892)	(1.939)
Staða 31.12.2021	2.618.823	420.545	12.136	41.096	3.092.600
Fært út vegna sölu á dótturfélagi		(420.545)	(12.136)	(17.901)	(450.582)
Afskriftir ársins	96.102	0	0	2.176	98.278
Selt og aflagt	0	0	0	(945)	(945)
Staða 31.12.2022	2.714.925	0	0	24.426	2.739.351
Bókfært verð					
1.1.2021	3.124.161	668.935	17.175	45.373	3.855.644
31.12.2021	3.045.891	809.268	17.459	43.655	3.916.273
31.12.2022	2.963.077	0	0	20.993	2.984.071
Bókfært verð án endurmats					
1.1.2021	3.124.161	450.593	16.912	45.373	3.637.039
31.12.2021	3.045.891	550.860	17.272	43.655	3.657.678
31.12.2022	2.963.077	0	0	20.993	2.984.071

Skýringar, frh.:

10. Rekstrarfjármunir frh.:

Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 467 milljónum USD í árslok 2022 (2021: 529 milljónir USD). Váttryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er 6.010 milljónir USD að meðtalinni rekstrarstöðvunartryggingu (2021: 5.814 milljónir USD), náttúruhamfaratrygging er engin vegna sölu á Landsneti hf. (2021: 1.083 milljónir USD).

Forsendur endurmats rekstrarfjármuna

Í samræmi við heimild í alþjóðlegum reikningskilastaðli voru flutningsvirki og fjarskiptabúnaður samstæðunnar endurmetin á árinu 2008 og línur og tengivirki Landsnets hf. í lok árs 2015 og svo aftur í lok árs 2021.

11. Rekstrarfjármunir í byggingu

Rekstrarfjármunir í byggingu greinast þannig:

	2022	2021
Staða 1.1.	83.432	121.374
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(83.432)	0
Flutt af undirbúningskostnaði	0	153
Viðbætur á árinu	0	72.448
Flutt á rekstrarfjármuni	0 (110.543)
Staða 31.12.	0	83.432

12. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir

Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbún- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2021	229.755	45.611	11.500	286.866
Selt og aflagt	0	0	(1.394)	(1.394)
Viðbætur á árinu	4.533	0	1.750	6.283
Flutt á mannvirki í byggingu	(153)	0	0	(153)
Staða 31.12.2021	234.135	45.611	11.856	291.602
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(34.055)	0	(5.943)	(39.998)
Viðbætur á árinu	4.086	0	1.554	5.640
Staða 31.12.2022	204.166	45.611	7.467	257.244
Afskriftir og virðisrýrnun				
Staða 1.1.2021	93.343	0	8.521	101.864
Afskriftir á árinu	0	0	638	638
Virðisrýrnun á árinu	9.271	0	0	9.271
Selt og aflagt	0	0	(1.394)	(1.394)
Staða 31.12.2021	102.614	0	7.765	110.379
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(7.360)		(3.842)	(11.202)
Afskriftir á árinu	0	0	642	642
Virðisrýrnun á árinu	8.900	0	0	8.900
Staða 31.12.2022	104.154	0	4.565	108.719

Skýringar, frh.:

12. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir frh.:

	Eignfærður undirbún- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Bókfært verð				
1.1.2021	136.412	45.611	2.979	185.002
31.12.2021	131.521	45.611	4.091	181.223
31.12.2022	100.012	45.611	2.902	148.525

Undirbúningskostnaður er yfirfarinn á hverju ári af stjórnendum og athugað er hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun var byggt á spá móðurfélagsins um vænt sjóðstreymi yfir afskriftartíma eignanna. Við matið var vænt sjóðstreymi núvirt með 5,43% (2021: 4,76%) veginni meðalávöxtunakröfu. Ef stjórnendur telja að virðisrýrnun hafi orðið er sá undirbúningskostnaður færður til gjalda sem virðisrýrnun.

13. Afskriftir og virðisrýrnun

Afskriftir og virðisrýrnun sundurliðast þannig:	2022	2021
Aflstöðvar	96.102	96.158
Aðrar eignir	2.176	1.817
Afskrift eigna í rekstri	98.278	97.975
Virðisrýrnun á undirbúningskostnaði	8.900	8.900
Afskriftir hugbúnaðar	642	572
	<u>107.820</u>	<u>107.446</u>

Afskriftir og virðisrýrnun skiptast þannig á rekstrarliði:

Orkuvinnsla	97.546	96.940
Almennar rannsóknir	8.900	8.900
Annar rekstrarkostnaður	1.374	1.606
	<u>107.820</u>	<u>107.446</u>

14. Afleiðusamningar

Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:	31.12.2022	31.12.2021
Eignir:		
Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	98.752	37.135
Hrávöruvarnir	50.583	20.212
Gjaldmiðlasamningar	3.485	1.889
	<u>152.820</u>	<u>59.236</u>
Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:		
Langtímahluti afleiðusamninga	98.964	27.290
Skammtímahluti afleiðusamninga	53.856	31.946
	<u>152.820</u>	<u>59.236</u>
Skuldir:		
Hrávöruvarnir	33.579	80.045
	<u>33.579</u>	<u>80.045</u>

Skýringar, frh.:

14. Afleiðusamningar frh.:	31.12.2022	31.12.2021
Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:		
Langtímaluti afleiðusamninga	5.535	13.777
Skammtímaluti afleiðusamninga	28.044	66.268
	<u>33.579</u>	<u>80.045</u>

Í skýringu nr. 33 er gerð grein fyrir forsendum við mat á gangvirði innbyggðra afleiða.

Gangvirði afleiða annarra en innbyggðra afleiða er byggt á uppgefnu mati mótaðila og er sannreynt af Landsvirkjun með samanburðarútreikningum byggðum á markaðsgögnum.

15. Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð eru eftirfarandi:

		2022	
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
AIS LLC, Georgía	20,0%	(153)	1.891
GEDC, Kanada	33,3%	(2)	152
Hecla SAS, Frakkland	28,5%	(2)	0
Heimsping ehf., Reykjavík	33,3%	11	2
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	45,0%	0	4.304
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	47,0%	0	391
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	10
		<u>(146)</u>	<u>6.750</u>
		2021	
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
AIS LLC, Georgía	20,0%	(236)	1.399
GEDC, Kanada	33,0%	(13)	164
Hecla SAS, Frakkland	28,5%	(90)	92
Heimsping ehf., Reykjavík	33,3%	0	(11)
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	47,0%	91	426
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	11
		<u>(248)</u>	<u>2.081</u>

16. Lán til tengdra aðila

Landsvirkjun hefur veitt ríkissjóði Íslands og Orkufjarskiptum hf. langtímalán á markaðskjörum. Fjárhæð lánanna í árslok 2022 nam 268,8 milljónum USD að frádraginni afborgun næsta árs. Næsta árs afborgun nemur 39,9 milljónum USD.

	31.12.2022	31.12.2021
Ríkissjóður Íslands	305.294	0
Orkufjarskipti hf.	3.468	0
Næsta árs afborgun	(39.922)	0
	<u>268.840</u>	<u>0</u>

Skýringar, frh.:

17. Leigusamningar

Samstæðan er sem leigutaki aðili að leigusamningum vegna fasteigna og lóða. Leigueignir eru færðar meðal rekstrarfjármuna. Leigueignir og skuldir greinast þannig frá upphafi til loka ársins:

	2022		2021	
	Leigueign	Leiguskuld	Leigueign	Leiguskuld
Staða 1.1.	7.367	(6.306)	7.420	(6.560)
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(1.882)	1.774	0	0
Viðbót á árinu	754	(401)	0	0
Verðbætur	406	(406)	257	(257)
Aðrar breytingar á leigugreiðslum	0	0	54	(54)
Gengismunur	0	415	(7)	157
Afskrift af leigueign / afborganir af leiguskuld	(120)	221	(357)	408
Staða 31.12.	6.525	(4.703)	7.367	(6.306)

Næsta árs afborgun er færð meðal skammtímaskulda. Samstæðan gjaldfærði á árinu 195 þúsund USD vegna vaxtagjalda af leiguskuldbindingu (2021: 193 þúsund USD). Þá nýtir samstæðan sér undanþágur IFRS 16 vegna leigu á eignum með lágt virði.

Leiguskuldbinding - gjalddagagreining - ónúvirt

	2022	2021
Til greiðslu innan árs	419	600
Til greiðslu eftir ár en innan 5 ára	1.306	1.845
Til greiðslu eftir 5 ár og síðar	8.123	10.866
Samtals leiguskuldbinding - ónúvirt	9.848	13.311

18. Dótturfélög Landsvirkjunar

Dótturfélög Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

	Eignarhlutur	
Icelandic Power Insurance Ltd., Bermuda	100,0%	100,0%
Landsnet hf., Reykjavík	0,0%	64,7%
Landsvirkjun Power ehf., Reykjavík	100,0%	100,0%
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	45,0%	100,0%

Dótturfélagið Landsnet hf. var selt á árinu og við það varð Orkufjarskipti hf. hlutdeildarfélag í árslok 2022 þar sem yfirráð í Orkufjarskiptum hf. eru sameiginleg með Landsneti hf.

19. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Varahlutir og rekstrarvörubirgðir	0	5.825
	0	5.825

Skýringar, frh.:

20. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

31.12.2022 31.12.2021

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Viðskiptakröfur	112.843	98.735
Aðrar skammtímakröfur	3.195	1.350
	<u>116.038</u>	<u>100.085</u>

Við mat á virðisryrnun viðskiptakrafna er stuðst við sögulegar upplýsingar ásamt núverandi efnahagshorfum. Í árslok 2022 voru 96% viðskiptakrafna yngri en 30 daga (2021: 90%).

21. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	155.509	97.560
	<u>155.509</u>	<u>97.560</u>

22. Eigið fé

Móðurfélagið er sameignarfyrtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Eignarhlutir ehf. eru í eigu ríkissjóðs. Landsvirkjun er sjálfstæður skattaðili. Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok 2022 var 59,3%, en var 53,3% í árslok 2021.

23. Endurmatsreikningur, þýðingarmunur og bundin hlutdeild

Endurmatsreikningur samanstendur af endurmati flutningsvirkja og fjarskiptabúnaðar að teknu tilliti til skattáhrifa. Þýðingarmunur er gengismunur sem er tilkominn vegna þess að dóttur- og hlutdeildarfélag Landsvirkjunar eru með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið. Bundin hlutdeild sýnir óinnleystan hagnað vegna hlutdeildar í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага frá 1. janúar 2016. Óinnleystur hagnaður er hlutdeild í hagnaði umfram það sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta. Línur og tengivirki Landsnets hf. voru endurmetin í árslok 2021 en áður fór fram endurmat árið 2015. Dótturfélagið Landsnet hf. var selt í árslok og því var þýðingarmunur endurflokkaður í rekstrarreikning og endurmat og bundin hlutdeild vegna Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. millifærð á annað eigið fé.

24. Vaxtaberandi skuldir

Breyting vaxtaberandi skulda greinist þannig:

	2022	2021
Vaxtaberandi skuldir 1.1.	1.598.346	1.767.767
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(441.201)	0
Lántökur/vöxtum bætt við höfuðstól	248	160.149
Afborganir langtímalána	(149.249)	(308.653)
Gengismunur	(9.821)	(23.743)
Verðbætur og breytingar vegna affalla	702	2.826
Vaxtaberandi skuldir 31.12.	<u>999.025</u>	<u>1.598.346</u>

Vaxtaberandi langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Gjalddagar	2022 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	2021 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í ISK			0	5,0%	36.690
Skuldir í CHF			0	0,0%	3.210
Skuldir í EUR	2026	1,6%	159.938	0,0%	169.741
Skuldir í USD	2023-2035	3,6%	839.087	3,5%	1.388.705
			<u>999.025</u>		<u>1.598.346</u>
Afborganir næsta árs			(222.619)		(149.151)
Skuldir til langs tíma samtals			<u>776.406</u>		<u>1.449.195</u>

Vaxtakjör af lánum voru í árslok frá 1,6-6,8%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu 3,3% (2021: 3,4%) að teknu tilliti til ríkisábyrgðagjalds sem er reiknað samkvæmt lögum um ríkisábyrgðir nr. 121/1997.

Skýringar, frh.:

25. Afborganir langtímaskulda

Samkvæmt lánasamningum eru afborganir langtímaskulda eftirfarandi:

	2022	2021
2022	-	149.151
2023	222.619	250.674
2024	27.619	58.824
2025	182.631	194.965
2026	187.610	310.898
2027	27.619	-
Síðar	350.927	633.834
	<u>999.025</u>	<u>1.598.346</u>

26. Lífeyrisskuldbindingar

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 36,4 milljónum USD í árslok 2022 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Nýjar dánar- og eftirlifendatölur voru gefnar út í desember 2021 af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga þar sem stuðst er við reiknilíkan með spá um framtíðar dánar- og eftirlifendatölur. Lífeyrisaldur er reiknaður 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins.

Breyting skuldbindingar greinist þannig:	2022	2021
Staða 1.1.	39.574	36.597
Gjaldfært á árinu	866	776
Greitt á árinu	(2.893)	(3.015)
Tryggingafræðileg breyting	2.212	6.234
Áhrif gengisbreytinga	(3.332)	(1.018)
Staða 31.12.	<u>36.427</u>	<u>39.574</u>

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit:	2022	2021	2020	2019	2018
Núvirði skuldbindingar	36.427	39.574	36.597	36.863	38.015

27. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:

	2022	2021
Staða 1.1.	15.631	17.727
Fært út vegna sölu á dótturfélagi	(15.631)	0
Áhrif tímaþáttar afvöxtunar í gegnum fjármagnsgjöld	0	1.506
Viðbót ársins	0	472
Breyting skuldbindingar í gegnum aðra heildarafkomu	0	(4.074)
Staða 31.12.	<u>0</u>	<u>15.631</u>

Í samræmi við alþjóðlega reikningssskilastaðla skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um nýtingartíma. Á móti hefur verið færð skuldbinding meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni sem nemur núvirðingu.

Skýringar, frh.:

28. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptaskuldir	16.688	16.915
Áfallnir vextir	9.249	13.927
Aðrar skammtímaskuldir	48.909	44.984
	<u>74.846</u>	<u>75.826</u>

29. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Eigendur, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, lykilstjórnendur og félög og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar fyrirtækisins. Við sölu Landsnets hf. verður Orkufjarskipti hf. hlutdeildarfélag og er framsetningu þessarar skýringar breytt frá fyrra ári.

Viðskipti við tengda aðila	2022	2021
Sala á vöru og þjónustu:		
Hlutdeildarfélag	15	13
Kaup á vörum og þjónustu:		
Hlutdeildarfélag	1.672	1.545

Vaxtatekjur frá tengdum aðilum námu 0,3 milljónum USD, (2021: 0,2 milljónir USD) vegna lána. Lánin voru veitt á markaðskjörum.

	31.12.2022	31.12.2021
Lán til tengdra aðila greinast þannig:		
Vaxtaberandi lán til hlutdeildarféлага	3.468	144
Vaxtaberandi lán til ríkissjóðs Íslands	305.294	0
Áfallnir vextir	51	0
	<u>308.813</u>	<u>144</u>

Viðskiptakröfur og viðskiptaskuldir við tengda aðila greinast þannig:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Kröfur	Skuldir	Kröfur	Skuldir
Hlutdeildarfélag	1	(77)	0	0
	<u>1</u>	<u>(77)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Ekki eru tilgreind sérstaklega viðskipti við ríkissjóð, að undanskildum lánasamningum, eða félög og stofnanir í hans eigu en þau viðskipti eru eins og um ótengda aðila væri að ræða. Samstæðan nýtir sér undanþágu frá skýringarkröfum IAS 24 þar sem móðurfélagið er í ríkiseigu. Sjá nánar í skýringu 22.

30. Þóknun til endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda á árinu 2022 nam 183 þúsundum USD (2021: 202 þúsundum USD) þar af 115 þúsund USD (2021: 133 þúsund USD) vegna endurskoðunar og könnunar.

Skýringar, frh.:

31. Áhættustýring

Skilvirk áhættustýring er grundvallarþáttur í upplýstri ákvarðanatöku og hluti af verklagi á öllum sviðum fyrirtækisins. Stefna Landsvirkjunar í áhættustýringu styður við samfelldan og tryggan rekstur sem og markmið fyrirtækisins á sviði samfélagsábyrgðar.

- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.

- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunni. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.

- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórar samkvæmt skipuriti félagsins.

- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.

- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

32. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta Landsvirkjunar verður til í viðskiptum og í annarri starfsemi fyrirtækisins. Fjárstýring ber ábyrgð á greiningu, stýringu og upplýsingagjöf varðandi fjárhagslega áhættu Landsvirkjunar. Fjárhagsleg áhætta félagsins skiptist í markaðsáhættu, lausafjáraáhættu og mótaðilaáhættu, en markaðsáhætta félagsins er helst tilkomin vegna:

- Verðtenginga í raforkusamningum s.s. við álverð og Nord Pool raforkuverð
- Vaxtaáhættu vegna skulda félagsins
- Gjaldmiðlaáhættu tengdri skuldum og öðru sjóðstreymi

Landsvirkjun notar afleiðusamninga til að verja félagið fyrir markaðsáhættu í samræmi við samþykkt áhættuviðmið.

33. Hrávöruáhætta

Félagið ber markaðsáhættu vegna breytinga á álverði og raforkuverðum á Nord Pool markaði. Um 54% af raforkusölu (GWh) Landsvirkjunar eru tengd álverði og um 9% eru tengd raforkuverði á Nord Pool markaði. Félagið hefur því gert afleiðusamninga til að treysta tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Slíkir samningar fela í flestum tilvikum í sér að verð er fest eða fest á ákveðnu bili. Félagið verður því af tekjum ef verð hækka en tryggir tekjur ef verð lækka. Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga til varnar um 61% af álverðsáhættu og um 88% af raforkuverðsáhættu á Nord Pool markaði fyrir árið 2023. Í árslok 2022 var gangvirði samninga vegna hrávöruvarna jákvætt um 17,0 milljónir USD (2021: neikvætt um 59,8 milljónir USD).

Skýringar, frh.:

33. Hrávöruáhætta frh.:

Innbyggðar afleiður

Með samningum Landsvirkjunar um sölu á rafmagni með tengingu við álverð verða til innbyggðar afleiður sem færðar eru í reikningsskilum fyrirtækisins. Innbyggðar afleiður raforkusamninga eru færðar í efnahagsreikningi á gangvirði á reikningsskiladegi. Gangvirðisbreytingar vegna þeirra eru færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

	2022	2021
Gangvirði innbyggðra afleiða sundurliðast þannig:		
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	37.135	3.681
Breyting á gangvirði á árinu	61.616	33.455
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	98.752	37.135
Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða	88.384	22.934
Skammtímahluti innbyggðra afleiða	10.368	14.201
Innbyggðar afleiður samtals	98.752	37.135

Helstu forsendur Landsvirkjunar við mat á gangvirði innbyggðra afleiða eru eftirfarandi:

Útreikningar taka mið af framvirku álverði í LME kauphöllinni og miðast að hámarki við tímalengd framvirks álferils, eða 123 mánuði. Það er mat stjórnenda að væntingar um álverð eftir meira en tíu ár endurspeglí álverð þegar samningar voru gerðir og því myndist ekki gangvirðisbreytingar vegna þess tímabils.

Útreikningar takmarkast í tímalengd við endurskoðun á raforkuverði samninga eða samningstíma. Tímalengdin getur þó aldrei orðið meiri en fyrrgreindir 123 mánuðir.

Vegna ákvæða um kaupskyldu raforkukaupenda miðast útreikningar við tryggð lágmarkskaup.

Núvirt er með vöxtum í Bandaríkjunum skv. upplýsingum úr Bloomberg, án álags. Í árslok 2022 var vaxtaferill til núvirðingar á bilinu 3,8 - 5,1% (2021: 0,2 - 1,6%).

Næmnigreining álverðsáhattu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif á rekstrarreikning af breytingum álverðs á gangvirði fjármálagerninga með tengingu við álverð. Fjárhæðirnar eru í þúsundum bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2022	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(21.925)	21.925
Álvarnir	5.964 (5.946)
	(15.961)	15.979
31.12.2021	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(17.099)	16.672
Álvarnir	7.572 (8.101)
	(9.527)	8.571

Skýringar, frh.:

33. Hrávöruáhætta frh.:

Næmnigreining Nord Pool raforkuverðsáhattu

Eftirfarandi tafla sýnir áhrif á rekstrarreikning af breytingum á raforkuverði á Nord Pool markaði á gangvirði fjármálagerna með tengingu við raforkuverð á Nord Pool markaði. Fjárhæðirnar eru í þúsundum bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2022	Raforkuverð EUR/MWst	
	-2	+2
Raforkuvarnir	1.740	(1.740)

31.12.2021	Raforkuverð EUR/MWst	
	-2	+2
Raforkuvarnir	1.803	(1.803)

34. Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna óhagstæðra breytinga á gengi gjaldmiðla. Starfrækslumynt Landsvirkjunar er bandaríkjadalur og myndast því gjaldmiðlaáhætta af sjóðstreymi, eignum og skuldum í öðrum myntum en bandaríkjadal. Tekjur eru að stærstum hluta í bandaríkjadal og íslenskum krónum en rekstrargjöld í íslenskum krónum veita náttúrulega vörn. Dregið er úr gjaldmiðlaáhattu vegna afborgana skulda og vaxtagreiðslna með notkun gjaldmiðlaskiptasamninga.

Uppgjörsáhætta félagsins tengd breytingum á gengi myndast helst vegna skulda í evrum sem eru til langs tíma. Eftirfarandi tafla sýnir stöðu í öðrum myntum en starfrækslumynt.

Gjaldmiðlaáhætta Landsvirkjunar vegna peningalegra eigna og skulda var eftirfarandi í árslok:

31.12.2022	EUR	ISK	CHF	Aðrir
				gjaldmiðlar
Langtímakröfur.....	106.660	3.468	0	0
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	4.206	16.475	0	86
Handbært fé.....	4.257	9.163	0	490
Vaxtaberandi skuldir.....	(159.938)	0	0	0
Afleiðusamningar.....	69.555	0	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(13.282)	(240.174)	(55)	(214)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	11.458	(211.068)	(55)	361

31.12.2021	EUR	ISK	CHF	Aðrir
				gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	1.224	17.656	0	47
Handbært fé.....	4.224	19.211	0	1.192
Vaxtaberandi skuldir.....	(169.741)	(36.690)	(3.210)	0
Afleiðusamningar.....	43.042	0	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(12.756)	(86.076)	(16)	(711)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(134.007)	(85.899)	(3.226)	528

Gengi helstu gjaldmiðla gagnvart bandaríkjadal árin 2022 og 2021 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2022	2021	2022	2021
EUR.....	0,95	0,85	0,94	0,88
CHF.....	0,96	0,91	0,92	0,91
ISK.....	135,46	127,05	142,04	130,38

Skýringar, frh.:

34. Gjaldmiðlaáhætta frh.:

Næmnigreining

Breyting á gengi starfrækslugjaldmiðla félaga samstæðunnar um 10% gagnvart eftirtöldum myntum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Greiningin nær aðeins til peningalegra eigna og skulda og gerir ráð fyrir að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar.

2022	Afkoma / Eigið fé	
	Styrking	Veiking
EUR	(1.146)	1.146
ISK	21.107 (21.107)
CHF	6 (6)
Aðrar myntir	(36)	36

2021	Styrking	Veiking
	EUR	13.401 (
ISK	8.590 (8.590)
CHF	323 (323)
Aðrar myntir	(53)	53

Í lok desember 2022 var gangvirði gjaldmiðlaskiptasamninga jákvætt um 3,5 milljónir USD (2021: jákvætt um 1,9 milljónir USD).

35. Vaxtaáhætta

Landsvirkjun býr við vaxtaáhöttu vegna vaxtaberandi eigna og skulda sem bera fasta eða breytilega vexti. Áhöttan felst einkum í mögulegri hækkun vaxta á skuldir með breytilega vexti sem leiða myndi til hækkunar vaxtagjalda. Á undanförunum árum hefur Landsvirkjun aukið verulega hlutfall skulda á föstum vöxtum ásamt því að nota gjaldmiðlaskiptasamninga sem fela í sér skipti á gjaldmiðlum og vöxtum til stýringar vaxtaáhöttu.

Að teknu tilliti til skiptasamninga var hlutfall fjárskulda með fasta vexti um 77% í árslok 2022 (2021: 85%). Í árslok 2022 var áætlað gangvirði vaxtaberandi skulda fyrirtækisins um 5 milljónum USD hærra en bókfært verð þeirra (166 milljónum USD hærra 2021) sé núvirt með vaxtarófi undirliggjandi mynta án álags. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu fjármálagerninga eftir því hvort þeir bera fljóttandi eða fasta vexti.

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2022	31.12.2021
Vaxtaberandi skuldir	(766.759)	(1.300.235)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar	(56.015)	(56.015)
Langtímakröfur	308.031	144
	(514.743)	(1.356.106)

Skýringar, frh.:

35. Vaxtaáhætta frh.:

Fjármálagæringar með breytilega vexti

Handbært fé	155.509	97.560
Vaxtaberandi skuldir	(232.266)	(298.109)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar	53.330	56.604
Langtímakröfur	731	0
	(22.696)	(143.946)

Næmnigreining vaxtaáhattu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif af breytingum vaxta á bókfært virði og áætlað sjóðstreymi til eins árs. Fjárhæðirnar eru í þúsundum bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2022

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(2.000)	1.764
Aðrir afleiðusamningar	(533)	533	(2.239)	(101)
Vaxtaberandi skuldir	2.320	(2.326)	0	0
Handbært fé	(1.555)	1.555	0	0
	232	(238)	(4.239)	1.663

31.12.2021

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(3.692)	3.296
Aðrir afleiðusamningar	0	293	(2.202)	438
Vaxtaberandi skuldir	926	(2.131)	0	0
Handbært fé	(976)	976	0	0
	(50)	(862)	(5.894)	3.734

36. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta felur í sér hættu á tapi ef fyrirtækið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Landsvirkjun takmarkar lausafjánhættu með því að tryggja að nægt laust fé sé til staðar á hverjum tíma til að standa við skuldbindingar. Til að jafnvægi sé á milli skuldbindinga og væntra tekna er lögð áhersla á trygga lausafjárstöðu fyrirtækisins í formi handbærs fjár og aðgengis að veltilánum.

Í árslok 2022 nam handbært fé um 156 milljónum USD (2021: 98 milljónir USD) en ef tekið er tillit til óádraginna veltilána (150 milljónir USD) þá hefur Landsvirkjun aðgang að alls um 306 milljónum USD (2021: 268 milljónir USD). Sjóðstreymi frá rekstri og dreifðar endurgreiðslur lána ásamt góðri lausafjárstöðu og aðgengi að lánalínum tryggir greiðsluhæfi fyrirtækisins að lágmarki út árið 2024.

Skýringar, frh.:

36. Lausafjánhætta frh.:

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerna, þar með taldir vextir, greinast þannig:

31.12.2022	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímakröfur	308.762	348.057	51.814	50.967	242.841	2.435
Handbært fé	155.509	155.509	155.509	0	0	0
Skammtímakröfur	116.038	116.038	116.038	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(999.025)	(1.133.783)	(247.391)	(56.974)	(453.677)	(375.742)
Skammtímaskuldir	(269.905)	(269.905)	(269.905)	0	0	0
	<u>(688.621)</u>	<u>(784.085)</u>	<u>(193.936)</u>	<u>(6.006)</u>	<u>(210.836)</u>	<u>(373.307)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamn.	3.485	3.229	811	1.173	1.245	0
Hrávöruafleiður	17.005	14.746	15.742	(997)	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum ..	98.752	116.804	10.695	14.682	54.383	37.044
	<u>119.241</u>	<u>134.779</u>	<u>27.248</u>	<u>14.859</u>	<u>55.628</u>	<u>37.044</u>
31.12.2021						
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Handbært fé	97.560	97.560	97.560	0	0	0
Skammtímakröfur	100.085	100.091	100.091	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(1.598.346)	(1.847.081)	(183.718)	(294.358)	(666.012)	(702.993)
Skammtímaskuldir	(118.601)	(118.601)	(118.601)	0	0	0
	<u>(1.519.302)</u>	<u>(1.768.031)</u>	<u>(104.668)</u>	<u>(294.358)</u>	<u>(666.012)</u>	<u>(702.993)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamn.	1.889	1.726	(719)	(629)	3.073	0
Hrávöruafleiður	(59.834)	(86.233)	(60.278)	(25.955)	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum ..	37.135	37.619	14.236	11.711	12.085	(414)
	<u>(20.810)</u>	<u>(46.888)</u>	<u>(46.761)</u>	<u>(14.872)</u>	<u>15.158</u>	<u>(414)</u>

37. Fjármögnun

Landsvirkjun leggur áherslu á tryggt aðgengi að fjármagni og fjölbreytt aðgengi að lánsfé. Þannig hefur fyrirtækið sótt fjármagn með útgáfu skuldabréfa á innlendum og erlendum mörkuðum, með lántöku frá Evrópska fjárfestingabankanum (EIB) og Norræna fjárfestingabankanum (NIB) og í gegnum verktakafjármögnun í Evrópu og Japan. Þá hefur fyrirtækið aðgang að veltiláni frá viðskiptabönkum sínum. Öll fjármögnun frá árinu 2018 hefur verið græn eða sjálfbærnitengd og er það í samræmi við stefnu fyrirtækisins og áherslu á sjálfbæra þróun og heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna.

Lántökur samstæðunnar á árinu námu samtals 25 m. USD (2021: 160 m. USD). Afborganir langtímalána voru 177 m. USD (2021: 309 m. USD). Í desember 2022 greiddi móðurfélagið upp skuldabréf að fjárhæð 50 m. USD. sem voru á gjalddaga í febrúar 2026. Skuldabréfin voru með ríkisábyrgð og hefur hlutfall lána með ríkisábyrgð því lækkað.

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar námu 999 m. USD í árslok 2022 (2021: 1.598 m. USD). Dregið er úr áhættu tengdri endurfjármögnun með jafnri dreifingu afborgana og með hæfilegum líftíma útistandandi lána. Veginn meðallíftími vaxtaberandi skulda er 3,7 ár (2021: 4,8 ár) og hlutfall vaxtaberandi skulda á gjalddaga innan 12 mánaða er 22% (2021: 9,3%).

Undanfarin ár hefur Landsvirkjun lagt áherslu á að breyta lánasafni sínu og er hætt að taka lán með ríkisábyrgð. Auk þess hefur fyrirtækið unnið markvisst að því að afnema ríkisábyrgð af útistandandi skuldum þar sem því verður við komið. Höfuðstóll skulda með ríkisábyrgð fer því lækandi og er síðasta lán með ríkisábyrgð á gjalddaga 2026. Í lok árs 2022 voru 16% af skuldum Landsvirkjunar með ríkisábyrgð (2021: 14%). Landsvirkjun greiðir ábyrgðargjald til íslenska ríkisins af skuldum fyrirtækisins sem eru með ríkisábyrgð.

38. Græn skuldabréf

Landsvirkjun hefur sett upp grænan fjármögnunarramma („Green Finance Framework“). Græn fjármögnun verður nýtt til að fjármagna og endurfjármagna grænar eignir á efnahagsreikningi fyrirtækisins. Landsvirkjun var fyrsta íslenska fyrirtækið til að gefa út græn skuldabréf og í árslok 2022 er heildarútgáfa grænna skuldabréfa 285 m. USD. Nánari upplýsingar um rammann og árlega skýrslugjöf má finna á vefsíðu Landsvirkjunar.

39. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér hættu á að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga, afleiðusamninga fyrirtækisins og handbærs fjár. Um verulegar fjárhæðir getur verið að ræða en Landsvirkjun takmarkar mótaðilaáhættu t.d. með kröfu um tryggð lágmarksskaup í raforkusamningum, ásamt því að fara fram á ábyrgðir frá viðskiptavinum. Þá er gerð krafa um að mótaðilar séu með lánshæfiseinkunn í fjárfestingaflokki þegar kemur að vörslu handbærs fjár og við gerð afleiðusamninga. Í skýringu nr. 51 er gerð nánari grein fyrir mati eigna.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	31.12.2022	31.12.2021
Afleiðusamningar	152.820	59.236
Langtímakröfur	308.762	0
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	116.038	100.085
Handbært fé	155.509	97.560
	<u>733.128</u>	<u>256.881</u>

Skýringar, frh.:

40. Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði langtímaskulda

	31.12.2022		31.12.2021	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi langtímaskuldir	999.025	1.004.138	1.598.346	1.764.683

Gangvirði annarra fjáreigna og fjárskulda er metið jafnt bókfærðu verði þeirra.

Við útreikning á gangvirði vaxtaberandi langtímaskulda er notað vaxtaróf undirliggjandi mynta við núvirðingu á væntu sjóðstreymi.

Vextir greinast þannig:	2022	2021
Vaxtaberandi skuldir USD	3,8 til 5,1%	0,2 til 1,7%
Vaxtaberandi skuldir aðrar en USD	1,5 til 3,5%	-0,7 til 0,7%

41. Flokkun gangvirðis

Taflan sýnir stigskiptingu þeirra liða ársreiknings sem færðir eru á gangvirði.

	Stig 2	Stig 3	Samtals
31.12.2022			
Innbyggðar afleiður		98.752	98.752
Aðrar afleiður	20.489		20.489
Eignarhlutir í öðrum félögum		631	631
	<u>20.489</u>	<u>99.383</u>	<u>119.872</u>
31.12.2021			
Innbyggðar afleiður		37.135	37.135
Aðrar afleiður	(57.945)		(57.945)
Endurmat rekstrarfjármuna		258.595	258.595
Eignarhlutar í öðrum félögum		622	622
	<u>(57.945)</u>	<u>296.352</u>	<u>238.407</u>

Helstu forsendur við verðmat á afleiðum má sjá í skýringum 14 og 33.

42. Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir skiptast í ákveðna flokka. Flokkunin hefur áhrif á það hvernig viðkomandi fjármálagerningar eru metnar. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir fyrirtækisins tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er sem hér segir:

- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Fjárfestingar í eiginfjárgerningum - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Lán og kröfur - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Aðrar fjárskuldir - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Skýringar, frh.:

42. Flokkar fjármálagerninga frh.:

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

31.12.2022	Veltufjáreignir og skuldir	Fjárfesting í eiginfjárgern.	Lán og kröfur	Aðrar fjárskuldir	Samtals
Afleiðusamningar	152.820				152.820
Eignarhlutir í öðrum félögum		631			631
Langtímakröfur			308.762		308.762
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.			116.038		116.038
Handbært fé			155.509		155.509
Eignir samtals	152.820	631	580.309	0	733.759
Vaxtaberandi skuldir				999.025	999.025
Afleiðusamningar	33.579				33.579
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.				269.905	269.905
Skuldir samtals	33.579	0	0	1.268.930	1.302.509

31.12.2021	Veltufjáreignir og skuldir	Fjárfesting í eiginfjárgern.	Lán og kröfur	Aðrar fjárskuldir	Samtals
Afleiðusamningar	59.236				59.236
Eignarhlutir í öðrum félögum		622			622
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.			100.085		100.085
Handbært fé			97.560		97.560
Eignir samtals	59.236	622	197.645	0	257.503
Vaxtaberandi skuldir				1.598.346	1.598.346
Afleiðusamningar	80.045				80.045
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.				118.601	118.601
Skuldir samtals	80.045	0	0	1.716.947	1.796.992

43. Eiginfjárstýring

Landsvirkjun leggur áherslu á að viðhalda traustum eiginfjárgrunni sem styður við frekari þróun fyrirtækisins.

44. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2022, breytingar á þeim og nýjar túlkanir. Eftirfarandi endurbætur tóku gildi 1. janúar 2022:

- IAS 16 Varanlegir rekstrarfjármunir - þóknarir fyrir notkun
- IAS 37 Skuldbindingar, óvissar eignir og óvissar skuldir - íþyngjandi samningar, kostnaður við að uppfylla samning.
- IFRS 3 Sameiningar félaga - tilvísanir í hugtakarammann.
- 2018-2020 árlegar endurbætur - minniháttar endurbætur á fjórum stöðlum.

Það er mat stjórnenda að innleiðing ofangreindra endurbóta á stöðlum hafi ekki haft veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn.

44. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.:

Samstæðan hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Þann 1. janúar 2023 taka gildi eftirfarandi endurbætur á stöðlum:

- IFRS 17 Vátryggingasamningar - nýr reikningsskilastaðall.
- IAS 1 Framsetning reikningsskila - reikningsskilaaðferðir í skýringum.
- IAS 8 Reikningsskilaaðferðir, breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur - skilgreining á reikningshaldslegu mati.

Það er mat stjórnenda að innleiðing þeirra endurbóta sem fram koma hér að ofan, eða annarra breytinga á stöðlum sem samþykktar hafa verið en hafa ekki tekið gildi, muni ekki hafa veruleg áhrif á samstæðureikninginn.

45. Grundvöllur samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yferráð. Yferráð eru til staðar þegar félag hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni. Við mat á yferráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yferráð nást og þar til þeim lýkur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga. Verði hlutdeild fyrirtækisins í tapi meiri en bókfært verð dótturfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema fyrirtækið hafi gengist í ábyrgðir fyrir dótturfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður af rekstri dótturfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

Eignir og skuldir dótturfélaga með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið eru umreiknaðar í bandaríkjadali miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þeirra eru umreiknuð í bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Þýðingarmunur sem myndast við yfirfærsluna í bandaríkjadali er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu og meðal eigin fjár. Fjárhæðir í sjóðstreymi eru umreiknaðar í bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í bandaríkjadali er sýndur sem sérstakur liður í sjóðstreymi.

46. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yferráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þess fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Skýringar, frh.:

47. Rekstrartekjur

Tekjur af raforkusölu og orkuflutningi eru vegna sölu til stórnotenda og heildsala samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á árinu. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu.

Tekjur eru færðar eftir tegund vöru og þjónustu á eftirfarandi hátt:

Orkuvinnsla

Tekjur orkuvinnslu verða til vegna sölu á rafmagni sem unnið er með vatnsafl, vindafli og jarðvarma.

Tekjusköpun orkuvinnslu verður til við afhendingu rafmagns á umsömdu verði. Þjónustuskyldan er að afhenda rafmagn yfir tíma og er samningsverð sá þóknun sem Landsvirkjun væntir að fá greidda, á annað hvort dagsverði eða samningsverði. Þjónustuskyldan er uppfyllt yfir tíma og endurspeglar þær tekjur sem færðar eru á samningsverði hvernar afhentar einingar sem er sá fjárhæð sem fyrirtækið hefur rétt til að tekjufæra. Réttur til að gera reikning vegna sölu á raforku verður til þegar raforka er unnin og afhent og rétturinn til að gera reikning fyrir hefur stofnast fyrir þóknun sem mun undir flestum kringumstæðum vera sú sama og virði fyrir viðskiptavin.

Jafnframt fellur starfsemi Icelandic Power Insurance Ltd. undir þennan starfsþátt. Hlutverk Icelandic Power Insurance Ltd. er að annast tryggingar aflstöðva Landsvirkjunar.

Orkuflutningur

Landsnet annast flutning raforku og kerfisstjórnun samkvæmt ákvæðum III. kafla raforkulaga nr. 65/2003. Tekjusköpun orkuflutnings er samkvæmt mældri afhendingu orkunnar og gildandi gjaldskrá á hverjum tíma. Gjaldskrá er háð tekjumörkum sem félaginu er sett á grundvelli 12. gr. raforkulaganna og eru undir eftirliti Orkustofnunar. Tekjusköpun flutningstapa og kerfisþjónustu eru einnig samkvæmt mældri afhendingu og gildandi gjaldskrá. Gjaldskráin er grundvölluð á innkaupsverði, byggt á útboðum. Hún er utan tekjumarka en háð eftirliti Orkustofnunar. Réttur til tekjuskráningar og að gera reikning vegna flutnings á raforku verður til þegar raforka er flutt og afhent. Landsnet var selt í árslok 2022 (sjá nánar skýringu nr. 9).

Annað

Undir aðra starfsþætti er færð starfsemi félaganna Orkufjarskipta hf. og Landsvirkjunar Power ehf. Hlutverk Orkufjarskipta hf. er að eiga og reka öryggisfjarskiptakerfi sem hluthöfum er nauðsynlegt vegna reksturs raforkukerfa þeirra á landsvísu og leigja aðgang að því sem tók eru á og lög heimila. Við sölu á Landsneti hf. varð Orkufjarskipti hf. að hlutdeildarfélagi í samstæðunni. Landsvirkjun Power ehf. þróar orkutengd verkefni alþjóðlega og veitir eigendaráðgjöf á því sviði. Tekjur eru færðar vegna annarra tekna þegar þjónustuskylda samkvæmt samningi hefur verið innt af hendi.

Skýringar, frh.:

48. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð, innleystir vaxtaskiptasamningar, áhrif tímabáttar afvöxtunar niðurrifsskuldbindingar og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og virðis þeirra á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis á líftíma fjármálagernings eða styttra tímabili, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlaðir fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins.

49. Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar og breytingar á gjaldeyrismun.

50. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í bandaríkjadali er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í bandaríkjadali á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í bandaríkjadali á gengi þess dags er gangvirðið var ákveðið.

51. Virðisrýrnun

a) Fjáreignir

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi og á jafnt við um; (i) fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði, (ii) fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, (iii) kröfur vegna leigusamninga, (iv) samningseignir innan efnissviðs IFRS 15, og (v) ákveðnar skriflegar lánaskuldbindingar og samningsbundnar fjárhagslegar ábyrgðir.

Vænt útlánatap fjáreigna er metið eftir því á hvaða stigi virðisrýrnunarlíkansins viðkomandi fjáreign flokkast:

Stig 1: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að vanefndir verði á næstu 12 mánuðum,

Stig 2: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að til vanefnda komi einhvern tímann á líftíma fjáreignarinnar,

Stig 3: Hlutlægar vísbendingar eru til staðar um að fjáreign sé virðisrýrð.

Upphaflega eru fjáreignir skráðar á stig 1, að undanskildum viðskiptakröfum og þeim fjáreignum sem eru virðisrýrðar við upphaflega skráningu. Fjáreignir eru færðar á stig 2 verði veruleg aukning í útlánaáhættu mótaðila frá upphaflegri skráningu, en samstæðan framkvæmir slíkt mat á hverjum uppgjörsgæði. Viðskiptakröfur samstæðunnar eru án verulegs fjármögnunarþáttar og því færðar á stig 2 við upphaflega skráningu í samræmi við einfaldað líkan sem staðallinn setur fram fyrir slíkar fjáreignir.

51. Virðisrýrnun frh.:

Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna (stig 3). Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu er reiknuð með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eigna á hverjum tíma.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýrnunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýrnunar færð á yfirlit um heildarafkomu.

Samstæðan afskráir kröfur þegar vísbendingar eru til staðar um verulega fjárhagslega erfiðleika skuldara og raunhæfar líkur á endurheimtu eru ekki til staðar.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram.

b) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörstigi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýrnunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna óefnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi, en síðan færð til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði fastafjármuna sem tilheyrja einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun, að teknu tilliti til afskrifta.

52. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) er færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi samstæðunnar hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

53. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru við upphaflega skráningu færðir á kostnaðarverði.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til fyrirtækisins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Flutningsvirki og fjarskiptakerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirkir þeirra að frádregnum afskriftum frá endurmatsdegi. Þessar eignir eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár, að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu eignar, þegar hætt er að nota hana eða við afskriftir, er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir eigninni færður á óráðstafað eigið fé. Landsnet hf. var selt í árslok og því var endurmat millifært á annað eigið fé.

Aðrir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Stofnverð rekstrarfjármuna innifelur áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um áætlaðan nýtingartíma og hefur skuldbinding vegna þess verið færð meðal langtímaskulda en færðist úr efnahagsreikningi við sölu á Landsneti hf. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni vegna núvirðingar, auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu, svo sem efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir við að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverði og bókfærðu verði eignar og er fært í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

53. Rekstrarfjármunir frh.:

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll og nýtingartími eru eftirfarandi:

	Afskriftir	Nýtingartími
Aflstöðvar:		
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Vindmyllur	5,00%	20 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Leigugeignir	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár

54. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun og afskriftum.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna svo sem efniskostnaður, launakostnaður og allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir sem tengist eignfærðum undirbúningskostnaði. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka við, nýta eða selja hann. Líftími undirbúningskostnaðar er metinn ótakmarkaður þar til ákvörðun um nýtingu eða sölu hans er tekin, af þeirri ástæðu er kostnaðurinn ekki afskrifaður heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisrýrnunar ef áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma þar sem ekki er ljóst hvenær þessi réttindi hætta að skila efnahagslegum ávinningi.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Afskriftir og nýtingartími greinist þannig:

	Afskriftir	Nýtingartími
Hugbúnaður	25%	4 ár

Skýringar, frh.:

55. Leigusamningar

Við upphaflega skráningu metur samstæðan hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Samstæðan skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímamann.

Leiguskuldbinding er upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum að frádregnum leiguhvötum, breytilegum greiðslum vegna vísitölu, væntu hrakvirði og kaupréttum á leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir.

Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Samstæðan endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Nýtingarréttur er afskrifaður á því sem styttra reynist af líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar felur í sér kauprétt á leigueign, þá er nýtingarréttur afskrifaður á líftíma leigueignar. Nýtingarréttur er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings.

Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti eignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Samstæðan nýtir sér heimild IFRS 16 til þess að skilja ekki samningsbundnar greiðslur vegna þjónustubáttar (eða aðrar greiðslur sem ekki teljast til leigu) frá leigugreiðslum við mat á leiguskuldbindingu og nýtingarrétti.

56. Fjármálagerningar

a) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar eru færðar til bókar á þeim degi sem félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef fyrirtækið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Sá hluti framseldra fjáreigna sem stofnað er til eða haldið er eftir af fyrirtækinu er færður sem sérstök eign eða skuld.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur félagsins er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða að innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Samstæðan flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu.

56. Fjármálagerningar frh.:

i) Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef þær eru veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar þaðan í frá eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf.

ii) Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign er metin á afskrifuðu kostnaðarverði ef hún uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki tilgreind á gangvirði gegnum rekstur: (i) fjáreignin tilheyrir viðskiptalíkani með það að markmiði að innheimta samningsbundið sjóðstreymi; og (ii) samningsskilmálar fjáreignarinnar fela í sér sjóðstreymi á tilteknum tímamarkum og sjóðstreymið felur eingöngu í sér afborganir höfuðstóls og vaxta af eftirstöðvum höfuðstóls. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samstanda af skuldabréfaeign, handbæru fé, viðskiptakröfum og öðrum skammtímaskröfum. Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

iii) Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Ef viðskiptalíkan fyrir fjáreign er hvort tveggja að innheimta samningsbundið sjóðstreymi af höfuðstól og vöxtum og selja ef aðstæður stýra því að slíkt henti samstæðunni þá er viðkomandi fjáreign skráð á gangvirði í gegnum aðra heildarkomu. Þá er heimilt að flokka fjárfestingu í eiginfjárgerningum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef þeir eru ekki veltufjáreign eða óvisst gagngjald í samruna félaga samkvæmt IFRS 3. Eftir upphaflega skráningu í bókhald eru þær færðar á gangvirði og breytingar á þeim, aðrar en virðisrýrnun og gengismunur, eru færðar meðal annarra tekna og gjalda í yfirliti um heildarafkomu og sýndar sem sérstakur liður meðal eigin fjár.

b) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru skuldirnar færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Félagið afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Til fjárskulda annarra en afleiðusamninga teljast: Lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Skýringar, frh.:

56. Fjármálagerningar frh.:

c) Afleiðusamningar

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta-, álverðsáhættu og áhættu tengdri raforkuverði á Nord Pool markaði. Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi. Áhættuvarnarreikningsskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum.

i) Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður þar sem grunnsamningur er ekki fjármálagerningur eru aðgreindar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðrar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og grunnsamningurinn að meðtaldri innbyggðu afleiðunni er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisbreytingar aðgreindra innbyggðra afleiða eru færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

57. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða er byggt á fyrst inn fyrst út reglunni (FIFO) og tekur til kostnaðar sem stofnað hefur verið til við kaup birgðanna og við að koma þeim á notkunarstað og í nothæft ástand.

58. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

59. Eigið fé

Eigið fé samstæðunnar skiptist í eigendaframlög, endurmatsreikning, þýðingarmun, bundna hlutdeild, annað eigið fé og hlutdeild minnihluta. Stofnfé móðurfélagsins er 587 milljónir USD.

60. Hlunnindi starfsmanna

a. Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda þegar hann fellur til.

b. Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding fyrirtækisins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Tryggingafræðileg breyting skuldbindingar er færð meðal rekstrarliða færðra á eigið fé í yfirliti um heildarafkomu. Aðrar breytingar eru færðar í rekstrarreikning.

61. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda til eða þegar það hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með áreiðanlegum hætti. Skuldbinding er metin út frá væntu framtíðarfjárstreymi, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

Skýringar, frh.:

62. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er eining innan samstæðunnar sem með starfsemi sinni getur aflað tekna og stofnað til útgjalda, þar á meðal tekjur og gjöld vegna viðskipta við aðra starfspætti fyrirtækisins. Við ákvörðun stjórnenda um úthlutun auðlinda til starfspátta og til að meta árangur er afkoma þeirra starfspátta yfirfarin reglulega.

Rekstrarafkoma starfspátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega á starfspætti.

63. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar á ársreikningi 2022.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing

Löggjöf og stjórnarhættir

Um starfsemi Landsvirkjunar gilda lög nr. 42/1983 með síðari breytingum. Einnig starfar Landsvirkjun samkvæmt sameignarfélagssamningi frá apríl 2012 en þar er jafnframt vísað til þess að Landsvirkjun skuli hlíta almennum reglum um sameignarfélög þegar sameignarfélagasamningi sleppir.

Til frekari stuðnings við stjórnarhætti styðst fyrirtækið við leiðbeiningar Viðskiptaráðs, Nasdaq Iceland (Kauphöll Íslands) og Samtaka atvinnulífsins, útgáfu 6, um stjórnarhætti fyrirtækja. Þessar leiðbeiningar er að finna á vefsíðu Viðskiptaráðs. Í ljósi þess að fyrirtækið er sameignarfyrirtæki og starfar samkvæmt lögum nr. 42/1983 um Landsvirkjun eiga ákvæði leiðbeininganna sem snúa að hlutaskrá og tilnefningarnefnd ekki við um fyrirtækið.

Innra eftirlit og áhættustýring

Fyrirkomulag innra eftirlits hjá Landsvirkjun byggir á skipulagi sem styður við markmið um árangur og skilvirkni í starfseminni.

Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar, samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar, er meðal annars: Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins. Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis. Sjá nánar um hlutverk endurskoðunarnefndar hér í kaflanum Stjórn og undirnefndir stjórnar.

Stjórn Landsvirkjunar rýnir og endurskoðar áhættustefnu Landsvirkjunar árlega. Umfang áhættustefnu nær til móðurfélags, en nánar er fjallað um stjórnarhætti á samstæðugrunni í kaflanum Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn hér neðar. Samkvæmt áhættustefnu eru skilgreiningar á hlutverkum og ábyrgð settar fram í því skyni að tryggja að áhættu sé stjórnað með skilvirkum hætti.

- Endurskoðunarnefnd, ásamt ytri endurskoðendum, rýnir virkni áhættustýringar og innra eftirlits varðandi áreiðanleika fjárhagsupplýsinga og reikningsskil fyrirtækisins.
- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.
- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunnar. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.
- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórnar samkvæmt skipuriti félagsins.
- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.
- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Regluvörður félagsins er Ingvar Christiansen, lögmaður í deild lögfræðimála Landsvirkjunar og staðgengill hans er Þorgerður Marinósdóttir, endurskoðandi á sviði fjármála og upplýsingatækni Landsvirkjunar.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagsábyrgð frá árinu 2012 og er hún skráð sem stefnuskjal í gæðakerfi fyrirtækisins. Reglubundin rýni á sér stað samkvæmt vinnulýsingu og er stjórn upplýst um árangur. Samfélagsleg ábyrgð Landsvirkjunar er að skapa arð, fara vel með auðlindir og umhverfi og stuðla að því að þekking og jákvæð áhrif af starfsemi fyrirtækisins skili sér til samfélagsins. Stjórn Landsvirkjunar samþykkir stefnuna.

Siðferðisviðmið hafa verið skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar, þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum. Einnig er þar að finna fræðsluefni fyrir starfsfólk. Skjölin eru Siðareglur Landsvirkjunar, Siðareglur birgja Landsvirkjunar og Viðbragðsáætlun og varnir gegn ámælisverðri háttsemi. Þessi viðmið eru leiðbeinandi fyrir starfsfólk og birgja við ákvarðanatöku. Siðareglur Landsvirkjunar og Siðareglur birgja er að finna á ytri vef fyrirtækisins. Forstjóri Landsvirkjunar samþykkir þessar reglur.

Í rekstri Landsvirkjunar er gætt að leiðbeiningum og reglum sem fram koma í Almennri eigendastefnu ríkisins fyrir félög í eigu ríkisins, útgefinni í september 2021 og er þar m.a. fjallað um stjórnun og skipulag, stjórnarhætti, stefnumótun og framtíðarsýn, rekstur félags, starfshætti og vinnulag, upplýsingagjöf, árangursmælingar og samskipti við fulltrúa eiganda.

Í mannauðs- og jafnréttisstefnu Landsvirkjunar segir enn fremur að tekið sé mið af hæfni, menntun og reynslu umsækjenda og horft til ríkjandi kynjahlutfalls, með það að markmiði að jafna hlut kynjanna og styrkja mannauð fyrirtækisins.

Nánari umfjöllum um stefnu, verkefni og árangur sem miða að ofangreindu má sjá í Viðauka II um ófjárhagslega upplýsingagjöf, ásamt efni á vef Landsvirkjunar.

Eignarhald, hlutverk, stefna, framtíðarsýn og gildi

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins. Tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum um Landsvirkjun nr. 42/1983 er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Landsvirkjun er eigandi raforkuvera, annarra mannvirkja, vatnsréttinda og búnaðar sem fyrirtækið hefur eignast eða er með afnotarétt yfir með sérlögum eða samningum.

Stefna fyrirtækisins er samþykkt í stjórn.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Til að rækja hlutverk sitt af metnaði hefur fyrirtækið skilgreint eftirfarandi stefnumið:

- Fyrirmynd í auðlindanýtingu og orkuvinnslu
- Forysta í loftslags- og umhverfismálum
- Fjölbreytt viðskipti og framúrskarandi þjónusta
- Framsækinn og eftirsóttur vinnustaður
- Fyrirmynd í opnum samskiptum og samvinnu

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Stjórn og undirnefndir stjórnar

Stjórn

Stjórn Landsvirkjunar er samkvæmt lögum um Landsvirkjun skipuð af fjármálaráðherra til eins árs í senn og ber hún ásamt forstjóra ábyrgð á fjármálum og rekstri Landsvirkjunar. Starfsreglur stjórnar og undirnefnda er að finna á ytri vef Landsvirkjunar. Stjórnarmenn Landsvirkjunar hafa engin hagsmunatengsl né önnur tengsl við Landsvirkjun og eru óháðir Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum Viðskiptaráðs frá 1. júlí 2021 um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn félagsins skal vera sjálfstæð í störfum sínum og ber ábyrgð á starfsemi og rekstri gagnvart eiganda.

Í stjórn Landsvirkjunar sitja:

Jónas Þór Guðmundsson, stjórnarformaður, fæddur 11. maí 1968, til heimilis í Hafnarfirði. Jónas var fyrst kjörinn formaður stjórnar á aðalfundi fyrirtækisins 2. apríl 2014. Jónas er hæstaréttarlögmaður, cand. jur. frá lagadeild HÍ og hefur verið sjálfstætt starfandi lögmaður frá 1999. Hann er formaður matsnefndar samkvæmt lögum um lax- og silungsveiði. Jónas er einnig fyrrverandi formaður stjórnar Lögmannafélags Íslands, yfirkjörstjórnar í Suðvesturkjördæmi og kjararáðs og sat í stjórn Viðskiptaráðs Íslands. Áður en Jónas hóf lögmannsstörf starfaði hann á lagaskrifstofu dóms- og kirkjumálaráðuneytisins og þar áður sem kennslustjóri við lagadeild HÍ. Hann var einnig um árabil stundakennari við lagadeild HÍ og síðar aðjúntkt við lagadeild HR samhliða aðalstarfi. Jónas er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Jón Björn Hákonarson, varaformaður stjórnar, fæddur 27. janúar 1973, til heimilis á Norðfirði, Fjarðabyggð. Jón Björn var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018 og sat einnig í stjórn þar á árunum 2014-2017. Jón Björn var forseti bæjarstjórnar Fjarðabyggðar frá árinu 2010-2020 og varaformaður bæjarráðs frá sama tíma. Hann er nú bæjarstjóri Fjarðabyggðar og bæjarfulltrúi. Þá situr hann einnig í stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga, Sparisjóðs Austurlands, Leigufélagsins Brietar ásamt ýmsum nefndum og ráðum fyrir Fjarðabyggð, opinbera aðila og innan samstarfs sveitarfélaga. Þá var Jón Björn ritari Framsóknarflokksins á árunum 2016-2022. Jón Björn er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Álfheiður Ingadóttir, fædd 1. maí 1951, til heimilis í Reykjavík. Álfheiður var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2014, var áður skipuð í stjórn Landsvirkjunar af borgarstjórn Reykjavíkur 2003-2006. Álfheiður er líffræðingur, með BS próf í líffræði frá HÍ og er nú stjórnarmaður Vinstrihreyfingar – græns framboðs og ritstjóri hjá Náttúruvinnufélagsi Íslands frá 2014. Hún var alþingismaður Reykvíkinga fyrir Vinstri hreyfinguna - grænt framboð 2007-2013. Álfheiður var heilbrigðisráðherra 1. okt. 2009 til 2. sept. 2010 og formaður þingflokks Vinstri grænna 2012-2013. Áður var hún útgáfustjóri Náttúrufræðistofnunar Íslands 1997-2007 og ritstjóri Náttúrufræðingsins, tímarits Hins íslenska náttúrufræðifélags, 1997-2006. Hún starfaði sem upplýsingafulltrúi Samtaka um kvennaathvarf 1994-1995 og sem blaðamaður við Þjóðviljann 1977-1987. Álfheiður er óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Gunnar Tryggvason, fæddur 15. ágúst 1969, til heimilis í Reykjavík. Gunnar var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018. Gunnar er verkfræðingur, B.Sc. í rafmagnsverkfræði og M.Sc. í raforkuverkfræði og starfar sem hafnarstjóri hjá Faxaflóahöfnum. Áður starfaði hann sem Senior Manager hjá KPMG á árunum 2009-2018. Þar áður starfaði Gunnar í fyrirtækjaráðgjöf Landsbankans og sem fjármálastjóri Enex hf. Gunnar er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Hákon Hákonarson, fæddur 6. febrúar 1945, til heimilis á Akureyri. Hákon var kjörinn sem varamaður í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018 og sat sem aðalmaður í stjórn frá október 2021 þar til í apríl 2022.

Soffía Björk Guðmundsdóttir, fædd 24. desember 1962, til heimilis í Reykjavík. Soffía var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2022. Soffía er með B.Sc. í efnafræði, M.Sc. í umhverfisverkfræði, MBA frá háskólanum í Oxford og viðskiptafræðingur. Soffía starfar sem framkvæmdastjóri PAME, alþjóðaskrifstofu á vegum Norðurskautsráðsins. Einnig er hún stundakennari í heimskautarétti við Lagadeild Háskólans á Akureyri. Áður starfaði hún m.a. hjá Umhverfisstofnun Sameinuðu þjóðanna og við verkefnastjórnun á framkvæmdum og hönnun frárennslis og urðunar mannvirkja hjá verkfræðistofu í Seattleborg. Soffía er óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Í störfum sínum leggur stjórn Landsvirkjunar mat á stefnu, rekstur og fjárhagsstöðu fyrirtækisins, sem og störf sín og forstjóra. Árlega fer stjórn yfir framsetningu, efni og form þeirra skriflegu upplýsinga sem stjórnin fær frá forstjóra um rekstur fyrirtækisins og fjárhagsstöðu. Einnig fundar stjórn einu sinni á ári, án forstjóra og starfsmanna fyrirtækisins, til þess að ræða stefnumál fyrirtækisins, vinnubrögð stjórnar og fleira.

Endurskoðunarnefnd

Um endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar gildir IX. kafli laga nr. 3/2006 um ársreikninga, samanber lög nr. 80/2008. Stjórn félagsins setur starfsreglur nefndarinnar, til frekari fyllingar lögunum. Stjórn Landsvirkjunar skipar á fyrsta fundi sínum að loknum aðalfundi ár hvert þrjá einstaklinga í endurskoðunarnefnd og skal einn þeirra skipaður formaður hennar. Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- a) Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- b) Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- c) Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins.
- d) Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis.

Samkvæmt 3. mgr. 8. gr. laga nr. 42/1983 um Landsvirkjun kýs aðalfundur löggiltan endurskoðanda eða endurskoðunarfélag til að endurskoða reikninga fyrirtækisins samkvæmt tillögu Ríkisendurskoðunar. Samkvæmt lögum um ríkisendurskoðanda skal val á endurskoðanda eða endurskoðunarfélagi ákveðið í samráði við endurskoðunarnefndir þegar við á.

Endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar er ráðgefandi fyrir stjórn félagsins og starfar í umboði hennar. Nefndin fer ekki með framkvæmdavald. Þrjú einstaklingar eru í endurskoðunarnefnd félagsins: tveir stjórnarmenn, Jónas Þór Guðmundsson og Soffía Björk Guðmundsdóttir, auk Heimis Haraldssonar löggilts endurskoðanda, sem er formaður nefndarinnar. Endurskoðunarnefnd getur sótt sér ráðgjöf á hverjum tíma sem nefndin telur nauðsynlega til að sinna eftirlitsskyldum sínum. Nefndin kemur saman að minnsta kosti fjórum sinnum á starfstíma sínum. Starfstími endurskoðunarnefndar hverju sinni er á milli aðalfunda fyrirtækisins. Fundum endurskoðunarnefndar stýrir formaður nefndarinnar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Áhættunefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjá einstaklinga í áhættunefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Áhættunefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk áhættunefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- a) Að hafa eftirlit með áhættustýringu Landsvirkjunar, meðal annars áhættustefnu og áhættuvilja.
- b) Leggja til breytingar á skipulagi áhættustýringar til stjórnar gerist þess þörf.
- c) Hafa eftirlit með framkvæmd áhættustýringar og leggja mat á virkni hennar.
- d) Yfirfara helstu áhættur Landsvirkjunar og rýna áhættumynd fyrirtækisins.
- e) Rýna fyrirkomulag neyðarstjórnunar, viðbragðsáætlana og áætlana um samfelldan rekstur.
- f) Fylgjast með að félagið starfi að lögum og uppfylli lögboðna upplýsingaskyldu.
- g) Fylgjast með og upplýsa stjórn um stöðu skaða- og ábyrgðartrygginga.
- h) Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í áhættunefnd sitja þrjú stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jónas Þór Guðmundsson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Gunnar Tryggvason. Hákon Hákonarson sat í áhættunefnd frá 20. október 2021, eða allt frá afsögn Guðfinnu Jóhönnu Guðmundsdóttur úr stjórn Landsvirkjunar, þar til í kjölfar aðalfundar Landsvirkjunar 2022. Nefndin kemur saman tvisvar til þrisvar sinnum á ári eða eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Starfskjaranefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjú einstaklinga í starfskjaranefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Starfskjaranefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk starfskjaranefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er að:

- a) Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar að starfskjarastefnu fyrirtækisins og endurskoðun hennar.
- b) Hafa eftirlit með framkvæmd starfskjarastefnu.
- c) Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar um laun og önnur starfskjör forstjóra.
- d) Fylgjast með þróun kjara- og mannauðsmála hjá Landsvirkjun, þar á meðal jafnlaunamálum.
- e) Fylgja eftir framkvæmd samninga við forstjóra og aðra starfsmenn, heyrir þeir undir stjórn, um laun og önnur starfskjör.
- f) Gera tillögu um þóknun til stjórnarmanna í Landsvirkjun og nefndarmanna í undirnefndum stjórnar fyrir líðandi kjörtímabil sem lögð skal fyrir aðalfund.
- g) Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í starfskjaranefnd sitja þrjú stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jónas Þór Guðmundsson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Jón Björn Hákonarson. Nefndin kemur saman eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Á árinu 2022 voru alls haldnir 19 stjórnarfundir, 4 fundir í endurskoðunarnefnd, 3 í starfskjaranefnd og 3 í áhættunefnd. Full mæting var á alla fundum.

Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn

Forstjóri er Hörður Arnarson. Stjórn samþykkir starfsreglur forstjóra. Forstjóri annast daglegan rekstur fyrirtækisins og skal í þeim efnum fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórnin hefur gefið. Daglegur rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur forstjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn, nema ekki sé unnt að bíða ákvarðana stjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi fyrirtækisins. Í slíkum tilvikum skal stjórn tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina. Forstjóri skal sjá um að bókhalda fyrirtækisins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna þess sé með tryggilegum hætti. Forstjóri hefur að auki umsjón og eftirlit með dóttur- og hlutdeildarfélagum Landsvirkjunar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Aðstoðarforstjóri er Kristín Linda Árnadóttir. Aðstoðarforstjóri er staðgengill forstjóra í fjarveru hans og fer með yfirstjórn skrifstofu forstjóra. Skrifstofa forstjóra leiðir stefnumótun fyrirtækisins og samantekt lykilmælikvarða. Sviðið ber ábyrgð á virkni stjórnunarkerfa og áhættustýringar fyrirtækisins, auk þess að skapa farveg umbóta og samræma breytingar sem ganga þvert á fyrirtækið. Sviðið leiðir samskipti og upplýsingamiðlun fyrirtækisins og ber ábyrgð á mannauðsmálum, kjaramálum og leiðir þróun starfsumhverfis. Sviðið veitir lögræðiþjónustu til annarra sviða Landsvirkjunar og vinnur að vönduðum stjórnar- og stjórnunarháttum Landsvirkjunar.

Framkvæmdastjórn er skipuð forstjóra, aðstoðarforstjóra, framkvæmdastjórum sviða og öðrum eftir ákvörðun forstjóra. Framkvæmdastjórar í árslok voru sjö.

Framkvæmdastjóri vatnsafls er Gunnar Guðni Tómasson. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur vatnsaflstöðva sé skilvirkur og að orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á viðhaldi og endurbótum orkuvirkja vatnsafls og tryggir að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála. Sviðið ber ábyrgð á þróun orkukosta vatnsafls, ábyrgð á vöktun vatns, rannsóknum tengdum nýjum orkukostum og eftirliti með stíflum og öðrum mannvirkjum. Sviðið ber ábyrgð á stýringu raforkuvinnslu og afhendingu samkvæmt fyrirliggjandi samningum.

Framkvæmdastjóri vinds og jarðvarma er Einar Mathiesen. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur jarðvarmastöðva og vindorkulunda sé skilvirkur og orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á því að viðhaldi, endurbótum og endurnýjun orkuvirkjana sé sinnt á þann hátt að þau skili tilgreindu hlutverki sínu á sem hagkvæmasta hátt, ásamt því að tryggja að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála og beitir í því skyni eignastýringu í takti við ISO 55000 staðalinn. Sviðið ber ábyrgð á þróun nýrra orkukosta fyrir jarðvarma og vindorku, auk nýsköpunar sem leiði til bættrar nýtingar auðlindarinnar sem og á eftirliti og rannsóknarvöktun á auðlindinni. Við viðhald og endurnýjun nýta auðlindasviðin tvö sameiginleg kerfi og verkferla og bera sameiginlega ábyrgð á þróun þeirra í takti við framfarir og breyttar áherslur í starfsemi fyrirtækisins. Umrædd kerfi eru í umsjón eignastýringardeildar á framkvæmdasviði.

Framkvæmdastjóri framkvæmda er Ásbjörg Kristinsdóttir. Sviðið ber ábyrgð á byggingu virkjana sem komnar eru á framkvæmdastig og á framkvæmd endurbótaverkefna fyrir orkuvirki. Þá ber sviðið ábyrgð á útboðsgögnum, gerð verk-, kostnaðar- og fjárstreymisáætlana fyrir framkvæmdir, útboðum og samningum vegna fyrirhugaðra framkvæmda og öflun nauðsynlegra leyfa vegna framkvæmdanna. Sviðið ber ábyrgð á framkvæmdum, kostnaði og framvindu verka á verktíma og skilar virkjunum tilbúnum til rekstrar til sviða vatnsafls og vinds og jarðvarma í samræmi við forsendur, áætlanir og stefnu fyrirtækisins.

Framkvæmdastjóri fjármála og upplýsingatækni er Rafnar Lárusson. Sviðið ber ábyrgð á heildarferli fjárhagsáætlunar og eftirliti með því. Það veitir þjónustu sem skapar yfirsýn á rekstur fyrirtækisins, rekur ferli sem tryggja öflun aðfanga og stýringu fjármagns og veitir víðtæka ráðgjöf á sviði innkaupa og fjármála. Sviðið ber ábyrgð á því að upplýsingatækni og þróun stafrænna lausna sé í samræmi við þarfir starfseminnar á hverjum tíma. Það veitir einnig almenna innri þjónustu.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Framkvæmdastjóri sölu og þjónustu er Tinna Traustadóttir. Sviðið fer með rekstur samninga við núverandi viðskiptavini og tryggir þeim góða þjónustu. Sviðið ber ábyrgð á því að hámarka tekjur Landsvirkjunar til lengri tíma litið. Snertifletir við viðskiptavini, viðskiptavef og uppgjör raforkusölu eru á ábyrgð sviðsins, auk þess sem það þróar ramma verðlagningar á heildsölu- og stórnotendamarkaði og annast eftirspurnarspá. Innan sviðsins eru viðskiptaumhverfi og samkeppnisstaða Landsvirkjunar og viðskiptavina hennar greind á mörkuðum, innanlands sem utan.

Framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar og nýsköpunar er Ríkarður S. Ríkarðsson. Sviðið leiðir þróun og markaðssetningu vegna nýrra viðskiptatækifæra og stýrir þátttöku Landsvirkjunar í orkutengdri nýsköpun. Sviðið ber ábyrgð á því að afla nýrra viðskiptavina, auk orkutengdra verkefna erlendis. Sviðið markaðssetur Landsvirkjun og stýrir samstarfi um viðskiptaþróun og nýsköpun við klasa, sveitarfélög, fyrirtæki og aðra hagaðila. Sviðið mótar einnig sókn í styrktarfé til orkutengdrar viðskiptaþróunar og nýsköpunar á alþjóðlegum rannsókn- og þróunarvettvangi.

Framkvæmdastjóri samfélags og umhverfis er Jóna Bjarnadóttir. Sviðið leiðir starf fyrirtækisins í samfélags- og umhverfismálum. Það vinnur með öðrum sviðum fyrirtækisins að sameiginlegri vegferð að kolefnishlutleysi, grænum rekstri, virku samstarfi og samtali í nærsamfélagi og samfélagslega ábyrgri starfsemi.

Hlítning við lög og reglur

Félagið gerðist ekki brotlegt við lög eða reglur samkvæmt dómi eða stjórnvaldsúrskurði á árinu 2022.

Fyrirkomulag samskipta við eigendur

Samskipti við eigendur fara að meginstefnu fram á aðalfundi fyrirtækisins og boðuðum aukafundum, sjá nánar um samskipti við eigendur í starfsreglum stjórnar.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagslega ábyrgð frá árinu 2012 og er ársskýrsla fyrirtækisins, sem jafnframt er sjálfbærnisráðgjafi, gefin út í samræmi við alþjóðastaðalinn Global Reporting Initiative. Sjálfbærnisráðgjafi fyrirtækisins hafa verið gefnar út í samræmi við staðalinn frá árinu 2019 og er útgáfa ofangreindra skýrslna hluti af aukinni áherslu á sjálfbærni í starfsemi fyrirtækisins. Þá hefur Landsvirkjun stutt UN Global Compact sáttmála Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2013 og gerir grein fyrir vinnu að viðmiðum á sviði umhverfismála, vinnuréttar, mannréttinda og varna gegn spillingu í sjálfbærnisráðgjafi fyrirtækisins. Landsvirkjun styður enn fremur við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og hefur lagt sérstaka áherslu á markmið 13 um aðgerðir í loftslagsmálum, markmið 7 um sjálfbæra orku og markmið 5 um jafnrétti.

Til að ákvarða mikilvægi málefna á sviði sjálfbærni var ráðist í viðamikla mikilvægisgreiningu (e. materiality assessment) á árunum 2018-2020. Slík greining felur í sér samráð við helstu hagaðila fyrirtækisins, sem og greiningarvinnu innan fyrirtækisins, til þess að meta hvernig fyrirtækið getur komið til móts við væntingar hagaðila þegar kemur að áherslum, stefnumótun og upplýsingagjöf með tilliti til sjálfbærni. Með hliðsjón af niðurstöðum greiningarinnar skilgreindi Landsvirkjun níu sjálfbærniáherslur sem fyrirtækið hefur í forgrunni, en þær eru:

Efnahagur og stjórnarhættir

- Ábyrgir starfshættir og siðferðisviðmið
- Sköpun efnahagslegra verðmæta og arðs
- Orkutengd nýsköpun

Loftslags- og umhverfismál

- Loftslagsaðgerðir
- Orkuvinnsla í sátt við náttúru landsins
- Bætt nýting auðlinda og minni sóun

Samfélag

- Öryggi og vellíðan starfsfólks og fagleg þjálfun
- Jafnréttismál
- Samvinna með nærsamfélögum

Markaðsumhverfi Landsvirkjunar hefur tekið miklum breytingum undanfarin ár og hafa breytingarnar í för með sér krefjandi áskoranir, en einnig spennandi tækifæri. Til að bregðast við breyttu umhverfi réðst Landsvirkjun í viðamikla stefnumótun á árinu 2020 og hélt sú vinna áfram á árunum 2021 og 2022.

Stefnumið

- Fyrirmynd í auðlindanýtingu og orkuvinnslu
- Forysta í loftslags- og umhverfismálum
- Fjölbreytt viðskipti og framúrskarandi þjónusta
- Framsækinn og eftirsóttur vinnustaður
- Fyrirmynd í opnum samskiptum og samvinnu

Stefnuáherslur

- Lækkum kostnaðarverð raforkunnar
- Stígum næstu skref í vindorku
- Styðjum orkuskipti á Íslandi og erlendis
- Verðum kolefnishlutlaus
- Vinum þétt með viðskiptavinum
- Aukum fjölbreytni í viðskiptum
- Eflum liðsheildina
- Réttum kynjahlutföllin
- Vinum þétt með nærsamfélaginu
- Eigum virk samskipti við hagaðila

Stefnumið og stefnuáherslur fyrirtækisins styðja við framtíðarsýn þess og hlutverk.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Efnahagur og stjórnunarhættir

Sjálfbærniáherslur Ábyrgir starfshættir og siðferðisviðmið
Sköpun efnahagslegra verðmæta og arðs
Orkutengd nýsköpun

Viðskiptalíkan

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins og vinnur og selur rafmagn sem unnið er úr endurnýjanlegum orkugjöfum: vatnsafl, jarðvarma og vindi. Fyrirtækið vinnur yfir 70% allrar raforku í landinu og starfar á frjálsum samkeppnismarkaði. Um 15% raforkuframleiðslu fyrirtækisins eru seld til innlendra sölufyrirtækja rafmagns, sem selja rafmagnið áfram til heimila og almenns atvinnulífs. Um 85% af raforkuframleiðslu fyrirtækisins eru seld til fjölbreyttra orkusækinnna viðskiptavina sem keppa á alþjóðlegum samkeppnismarkaði, svo sem álvera, kísilvera og gagnavera.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúnað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi. Á árinu 2022 greiddi fyrirtækið arð til ríkisins sem nam 120 milljónum USD.

Stjórnunarkerfi

Stjórnunarkerfi Landsvirkjunar styður við skuldbindingar gagnvart viðskiptavinum, starfsfólki og öðrum hagaðilum. Það styður einnig við áform fyrirtækisins að þróa fyrirtækið áfram út frá gildum sjálfbærni. Stjórnunarkerfið er vottað samkvæmt alþjóðlegum stjórnunarstöðlum. Þessir staðlar eru fyrir gæðastjórnun, umhverfisstjórnun, öryggi, heilsu- og vinnuvernd, jafnlaunakerfi og upplýsingaöryggi. Að lokum er raforkuvinnsla fyrirtækisins formlega vottuð sem 100% endurnýjanleg, en með vottuninni er staðfest að fyrirtækið stuðlar að uppbyggingu á endurnýjanlegri raforkuvinnslu og að eftirlit með framleiðslunni uppfyllir ströngustu kröfur.

Á árinu var áframhaldandi vinna við endurskoðun og uppfærslu innri stefna fyrirtækisins með hliðsjón af samræmdum leiðbeiningum um innri stefnur fyrirtækisins. Þær fela í sér að fyrirtækið setji sér innri stefnur um a.m.k. eftirfarandi svið:

Arðgreiðslur	Persónuvernd	Umhverfismál
Áhættustýringu	Samfélagsábyrgð	Upplýsingaöryggi
Fjármagnsskipan	Samkeppnismál	Upplýsinga- og birtingamál
Innkaup	Samskipti við nærsamfélög	Öryggi-, heilsu- og vinnuvernd
Mannauðs- og jafnréttismál	Starfskjör	

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Siðferðisviðmið

Siðferðisviðmið fyrirtækisins eru skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum, en einnig er þau að finna í fræðsluefni fyrir starfsfólk. Unnið var að því að uppfæra siðareglur Landsvirkjunar og siðareglur birgja á árinu.

Verði starfsfólk vart við ámælisverða háttsemi innan fyrirtækisins ber því að greina frá upplýsingum þess efnis samkvæmt skilgreindri viðbragðsáætlun. Tilgangur viðbragðsáætlunar um ámælisverða háttsemi er að lögbrot og annað hugsanlegt misferli verði upplýst við fyrsta tækifæri, auk þess að hafa forvarnaráhrif. Varnir gegn spillingu og mútum eru á meðal þess efnis sem tekið er á í áætluninni.

Mannréttindi

Stjórn Landsvirkjunar samþykkti reglur um keðjuábyrgð árið 2016, en þeim er ætlað að tryggja margvísleg réttindi vinnuafls Landsvirkjunar, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga. Meðal réttinda sem fjallað er um í reglunum eru laun, starfskjör og sjúkra- og slysatryggingar. Ekki hefur verið talin þörf á því að gefa út sérstaka mannréttindastefnu til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi Landsvirkjunar. Má þar nefna siðareglur fyrirtækisins, siðareglur birgja og viðbragðsáætlun um ámælisverða háttsemi sem fjallað er um hér að ofan.

Áhættustýring

Landsvirkjun fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Með ferlinu er leitast við að kortleggja helstu áhættuþætti fyrirtækisins og gera viðeigandi ráðstafanir til að draga úr líkum á óæskilegum atburðum og mögulegum áhrifum þeirra á ímynd, fjárhag, heilsu og öryggi og umhverfi. Hluti af því er að horft er til loftslagstengdrar áhættu. Haldið er utan um áhættustýringu Landsvirkjunar í sérstöku upplýsingakerfi, þar sem unnið er með skilgreinda áhættuþætti og mótvægisáðgerðir.

Nánar er fjallað er um fjárhagsáhættu Landsvirkjunar í skýringum við ársreikning þennan.

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Landsvirkjun hefur hafið undirbúning fyrir innleiðingu Flokkunarreglugerðar ESB. Lagt hefur verið mat á hvaða starfsemi er hæf (e. eligible) og fellur undir gildissvið reglugerðarinnar. Þar undir er öll raforkuframleiðsla fyrirtækisins hvort sem er með vatnsafl, jarðvarma eða vindi. Reglugerðin segir til um að fyrirtæki greini og dragi fram sérstaklega þær tekjur, fjárfestingar og rekstrarkostnað sem tengjast hæfri starfsemi með beinum hætti.

Viðskiptavinir Landsvirkjunar

Markaðsaðstæður viðskiptavina Landsvirkjunar voru góðar á árinu 2022 og náði afurðaverð margra þeirra sögulegu hámarki á fyrri hluta ársins. Viðskiptavinir hafa þó þurft að kljást við krefjandi áskoranir í ytra umhverfi samfara stríði í Úkraínu, raforkukreppu og skerðingum raforkuafhendingar frá Landsvirkjun og öðrum orkusölum á Íslandi. Viðskiptavinir Landsvirkjunar hafa nýtt framleiðslugetu sína sem best og jókst orkusala Landsvirkjunar til stórnotenda um 3% frá fyrra ári, þrátt fyrir skerðingar raforkuafhendingar á fyrri hluta ársins og vandræði í aðfangakeðjum nokkurra viðskiptavina.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Orkutengd og loftslagsvæn nýsköpun

Landsvirkjun hefur lagt áherslu á orkutengda og loftslagsvæna nýsköpun í gegnum margvísleg samstarfsverkefni. Má þar nefna samstarf með nærsamfélögum virkjunarsvæða við að undirbúa orkutengd tækifæri til framtíðar, til að mynda á sviði matvælaframleiðslu, sjálfbærrar nýtingar auðlinda og frumkvöðlastarfsemi. Einnig hefur verið unnið að því að undirbúa svæði til að taka á móti nýjum orkutengdum fjárfestingum. Enn fremur er unnið að verkefnum á sviði orkuskipta með fyrirtækjum og sveitarfélögum, sérstaklega þegar kemur að orkuskiptum í flugi, flutningum og stærri ökutækjum sem ekki geta notast við rafhlöður.

Loftslags- og umhverfismál

Sjálfbærniáherslur Loftslagsaðgerðir
Orkuvinnsla í sátt við náttúru landsins
Bætt nýting auðlinda og minni sóun

Loftslags- og umhverfisstefna

Loftslags- og umhverfismál eru kjarnamálefni í starfsemi Landsvirkjunar og starfar fyrirtækið eftir loftslags- og umhverfisstefnu. Tilgangur stefnunnar er að vernda umhverfið, samhliða ábyrgri nýtingu auðlindanna og að stýra verklagi til að draga eins og kostur er úr álagi á umhverfið. Úr stefnunni má m.a. lesa:

- Landsvirkjun er í fararbroddi á sviði umhverfismála og stuðlar að sjálfbærri þróun í samfélaginu.
- Fyrirtækið ber virðingu fyrir náttúru landsins og ásýnd þess og vinnur stöðugt að því að bæta nýtingu auðlinda og koma í veg fyrir sóun. Áhersla er lögð á að þekkja umhverfisáhrif starfseminnar, draga úr þeim og koma í veg fyrir umhverfisatvik.
- Landsvirkjun stefnir að kolefnishlutleysi og tekur virkan þátt í alþjóðlegri baráttu gegn loftslagsvánni. Markvisst er unnið að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda, auka bindingu og bregðast við þeim áskorunum og tækifærum sem loftslagsbreytingum fylgja.

Loftslags- og umhverfisstefnan var endurskoðuð á árinu og fara breytingartillögur til samþykkis stjórnar í byrjun árs 2023. Markmið endurskoðunarinnar er að stefnan hjálpi fyrirtækinu áfram að vera í forystu í loftslags- og umhverfismálum. Þær breytingar sem lagðar eru til snúa að áherslum Landsvirkjunar um að styðja við samdrátt í samfélagslosun, forgangsröðun og skýrara orðalagi.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Markmið í loftslags- og umhverfismálum

Til að styðja við árangur Landsvirkjunar í loftslags- og umhverfismálum hefur fyrirtækið sett sér markmið í málaflokknum. Stefnumarkmið loftslags- og umhverfisstefnu eru sex talsins sem snúa að áhrifum á náttúru, nýtingu auðlinda og loftslagsmálum. Landsvirkjun hefur sett undirmarkmið fyrir valin stefnumarkmið sem m.a. er haldið utan um í loftslagsáætlun og orkuskiptaáætlun fyrirtækisins. Fylgst er með framgangi markmiða í lifandi mælaborðum sem rýnd eru reglulega. Hér að neðan má sjá yfirlit yfir markmið loftslags- og umhverfisstefnu Landsvirkjunar.

Hámarka nýtingu þeirra auðlinda sem nú þegar hafa verið virkjaðar

Veturinn 2021-2022 var kaldur og snjóþungur sem leiddi til þess að innrennsli í uppistöðulón var lítið yfir vetrarmánuðina. Á sama tíma voru flestir viðskiptavinir Landsvirkjunar að nýta framleiðslugetu sína sem best vegna hagfelldra markaðsaðstæðna og þurfti Landsvirkjun því að draga úr afhendingu á skerðanlegri orku sökum lágrar vatnsstöðu. Þessi staða breyttist hratt í mars þegar að hlýna tók óvenju snemma, snjóa fór að leysa og innrennsli í uppistöðulón jókst hratt. Skerðingum var því aflétt í byrjun apríl, fyrr en áætlað hafði verið. Raforkuvinnsla Landsvirkjunar jókst um 4% frá fyrra ári þrátt fyrir að Landsvirkjun hafi nýtt skerðingarheimildir í raforkusamningum. Vinnsluferfi Landsvirkjunar er nú því sem næst fullnýtt. Það sannaði sig á árinu að skerðingarheimildir í raforkusamningum eru mikilvægar Landsvirkjun til þess að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu eru trúað fyrir.

Komum í veg fyrir öll atvik sem eru skaðleg fyrir umhverfið

Tvö umhverfisatvik sem ollu óæskilegri áhættu áttu sér stað á árinu en hvorugt þeirra var tilefni til viðurlaga. Þá urðu 7 atvik sem ollu áhættu sem er ólíkleg til að valda alvarlegu tjóni eða skaða og 5 atvik sem ollu viðunandi áhættu. Orsakir atburðanna hafa verið greindar, verklag yfirfarið og viðeigandi verkferlar uppfærðir. Nánari upplýsingar um umhverfisatvik ársins má finna í ársskýrslu Landsvirkjunar.

- Árið 2025 verður starfsemi Landsvirkjunar kolefnishlutlaus

Losun að frádreginni bindingu var 17,0 þúsund tonn árið 2022 og hækkar um 2% frá árinu 2021.

- Árleg losun gróðurhúsalofttegunda undir 4 g CO₂-ígilda á kWst

Losun á orkueiningu var 3,5 g CO₂-ígilda á kWst árið 2022 og lækkar um 2% á milli ára. Losun á orkueiningu er því undir árlegu losunarpaki sem er 4 g CO₂-ígilda á kWst. Forðuð losun vegna orkuvinnslu Landsvirkjunar árið 2022 er metin um 2,7 milljónir tonn CO₂-ígilda og lækkar um 16% frá árinu 2021. Má rekja þá lækkun til þess að losunarstuðlar sem notast er við lækka á milli ára. Nánari upplýsingar um forðaða losun og aðferðafræði við útreikninga má finna í ársskýrslu Landsvirkjunar.

- Hættum að kaupa jarðefnaeldsneyti árið 2030

Árið 2022 keyptum við 142 þúsund lítra af jarðefnaeldsneyti og er það 14% minna en árið 2021.

- Engin urðun á virkum úrgangi frá almennri starfsemi árið 2024

Árið 2022 voru 35 tonn af virkum úrgangi send til urðunar og er það 2 tonnum minna en árið 2021.

Nánari umfjöllun um loftslagsmarkmið og stöðu þeirra má finna í útgefnu loftslagsbókhalda Landsvirkjunar sem staðfest hefur verið af vottunarfyritækinu Bureau Veritas.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Vottanir og staðlar

Umhverfisstjórnun Landsvirkjunar er vottuð samkvæmt alþjóðlega umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001. Fyrirtækið leggur áherslu á samráð og samvinnu við starfsfólk fyrirtækisins og hagaðila og fylgist grannt með alþjóðlegum áherslum í umhverfismálum.

Losun Landsvirkjunar er rýnd og staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas, samkvæmt staðlinum ISO 14064-3. Losun Landsvirkjunar hefur verið staðfest með þessum hætti fyrir árin 2008, 2018, 2019, 2020, 2021 og nú 2022. Þá hefur kolefnisbinding á vegum Landsvirkjunar verið staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas fyrir árin 2020, 2021 og nú 2022 samkvæmt staðlinum ISO 14064-2.

Alþjóðlegu umhverfissamtökin CDP (áður Carbon Disclosure Project) staðfesta enn á ný að Landsvirkjun er leiðandi í loftslagsmálum. Landsvirkjun hlaut hæstu einkunn á árinu fyrir stýringu eigin loftslagsáhrifa og afleiðinga loftslagsbreytinga á starfsemi fyrirtækisins frá CDP. Landsvirkjun komst þar með á A lista samtakanna yfir fyrirtæki sem eru leiðandi í loftslagsmálum á heimsvísu. Landsvirkjun hefur skilað upplýsingum um loftslagsstýringu fyrirtækisins til CDP frá árinu 2016. En tók ákvörðun í kjölfar þess að við fengum einkunnina A- árið 2020 að skila inn upplýsingum annað hvert ár.

Samfélag

Sjálfbærniáherslur Öryggi og vellíðan starfsfólks og fagleg þjálfun
Jafnréttismál
Samvinna með nærsamfélögum

Samfélagsstefna

Landsvirkjun setti sér samfélagsstefnu á árinu. Tilgangur hennar er að stuðla að jákvæðum samfélagsáhrifum og -ábatna af starfsemi fyrirtækisins, samhliða ábyrgri nýtingu auðlinda. Í stefnunni segir:

„Landsvirkjun er góður granni. Við komum fram af heiðarleika og virðingu og höfum að leiðarljósi að nærsamfélag njóti ávinnings af starfsemi okkar, allt frá undirbúningi verkefna í rekstur virkjana.

Við tökum virkan þátt í samfélaginu og styðjum við málefni og verkefni sem hafa jákvæð samfélagsáhrif.

Við leggjum áherslu á uppbyggileg samskipti og samvinnu ásamt því að miðla þekkingu um starfsemi fyrirtækisins með fjölbreyttum hætti.

Við erum leiðandi afl í samfélaginu og stuðlum að orkutengdri nýsköpun með sjálfbærni að leiðarljósi.“

Unnið með samfélaginu

Starfsemi Landsvirkjunar hefur víðtæk áhrif í samfélaginu, ekki síst í nærsamfélagi við aflstöðvar fyrirtækisins. Eitt af stefnumiðum fyrirtækisins er að skapa stuðning og samstöðu með opnum samskiptum og samvinnu. Í öllum rekstrareiningum og í öllum framkvæmdaverkefnum er gerð hagsmunaaðilagreining og samskiptaáætlun, með það að markmiði að eiga sem best samskipti um starfsemina.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Í kjölfar skipulagsbreytinga á árinu 2021 var stofnuð sérstök deild nærsamfélags og græns reksturs, en stofnun deildarinnar endurspeglar það mikilvægi sem Landsvirkjun leggur á samskipti sín og framlag til samfélagsins. Ný deild tilheyrir sviði samfélags og umhverfis.

Mannauðs- og jafnréttisstefna

Í mannauðs- og jafnréttisstefnu Landsvirkjunar kemur fram að Landsvirkjun ætli að vera í fararbroddi sem vinnustaður og eftirsóttur fyrir hæfasta starfsfólkið hverju sinni. Mannauður fyrirtækisins er lykillinn að árangri fyrirtækisins og velgengni og fyrirtækið stendur vörð um vellíðan, þekkingu og jafnrétti meðal starfsfólks. Stefnan byggir á sex stefnumiðum, sem eru:

- Við ráðum hæft og framsækið starfsfólk
- Við leggjum áherslu á jafnrétti og tryggjum jöfn laun fyrir jafn verðmæt störf
- Við sköpum sveigjanlegt og jákvætt starfsumhverfi
- Við öflum okkur þekkingar og þróumst í starfi
- Við viljum framsækna stjórnun
- Við tökum vel á móti nýju fólki og kveðjum starfsfólk með virðingu

Mannauðurinn

Landsvirkjun er með starfsemi víða um landið, en um helmingur starfsfólks starfar í höfuðstöðvunum í Reykjavík og hinn helmingurinn á þeim fimm starfssvæðum sem staðsett eru við þær fimmtán vatnsaflsstöðvar, þrjár jarðvarmavirkjanir og tvær vindmyllur sem fyrirtækið starfrækir. Auk fastra starfsmanna og starfsfólks í hlutastarfi ræður Landsvirkjun fjölda ungmenna og háskólanema til sumarstarfa ár hvert.

Til að styðja við stefnumörkun fyrirtækisins og innleiðingu stefnunnar var ráðist í umfangsmikla stjórnenda- og leiðtogaþjálfun sem hófst árið 2020 og varði inn í árið 2022. Markmið þeirrar þjálfunar var að styðja við vöxt stjórnenda í sínu hlutverki, styðja við aukna teymisvinnu og gera stjórnendum og teymum betur kleift að styðja með skýrum og öflugum hætti við framtíðarsýn, stefnu, fyrirtækjamenningu og rekstur Landsvirkjunar.

Jafnrétti

Í fyrirtækinu starfar jafnréttisnefnd undir formennsku forstjóra og hefur fyrirtækið skilgreint og birt jafnréttisáætlun til ársins 2024 í samræmi við lög 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Rýnir framkvæmdastjórn áætlunina á hálfis árs fresti.

Landsvirkjun hefur m.a. sett sér að markmiði að tryggja jafna stöðu kynjanna á öllum stigum starfseminnar. Gætt er að jafnrétti hvað varðar framgang í starfi, ábyrgð og þátttöku í starfshópum og möguleika á endurmenntun og fræðslu. Þá leggur fyrirtækið áherslu á að vinnustaðurinn sé fjölskylduvænn og að starfsfólk sæti ekki áreitni eða ofbeldi af kynbundnum eða kynferðislegum toga á vinnustaðnum. Landsvirkjun hefur skilgreint viðbragðsáætlanir fyrir einelti, kynferðislega áreitni og kynbundna áreitni og ofbeldi (EKKO).

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Markmið og vottanir í jafnréttismálum

Á árinu 2021 náðist sá áfangi, í fyrsta sinn í sögu fyrirtækisins, að kynjahlutföll í framkvæmdastjórn urðu jöfn. Enn hallar þó á konur þegar horft er á stjórnendastöður almennt hjá fyrirtækinu, en hlutfall kvenstjórnenda hjá Landsvirkjun var 39% í árslok 2022 og 33% í árslok 2021.

Landsvirkjun greiðir jöfn laun og/eða veitir sömu kjör fyrir sömu eða jafn verðmæt störf. Fyrirtækið vinnur í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og er jafnlaunakerfi fyrirtækisins vottað. Á árinu 2022 hlaut fyrirtækið enn fremur í áttunda skiptið gullmerki Jafnlaunaúttektar PwC. Úttektin leiddi í ljós að munur á grunn- og heildarlaunum karla og kvenna er innan þeirra marka sem PwC setur um góðan árangur í jafnlaunamálum. Í úttektinni mældust grunnlaun karla 2% hærri en grunnlaun kvenna og heildarlaun karla voru 2,5% hærri en heildarlaun kvenna.

Öryggis-, heilsu- og vinnuverndarstefna

Öryggis-, heilsu og vinnuverndarstefna Landsvirkjunar byggir á öryggismenningu og vinnuumhverfi sem tryggir vellíðan á vinnustað. Markmiðið er starfsemi án atvika sem valda varanlegum skaða. Stjórn Landsvirkjunar setur stefnuna, að fenginni tillögu frá forstjóra fyrirtækisins.

Stefna Landsvirkjunar er að til staðar sé sjálfbær öryggismenning sem byggir á gildum, samskiptum og hegðun starfsfólks á vinnustað. Áhersla er lögð á eftirfarandi:

- Líkamlegar og sálfélagslegar hættur eru greindar, áhættur metnar og stýringar innleiddar með forvarnir og stöðugar umbætur að leiðarljósi
- Starfsemi án atvika sem leiða til varanlegs skaða hjá starfsfólki
- Starfsemi stuðlar að vellíðan á vinnustað
- Að ábyrgð stjórnenda sé skýr og að starfsmenn viti að öryggi þeirra hefur ávallt forgang
- Hlítingu við opinberar kröfur sem snerta málaflökkinn
- Opin og heiðarleg samskipti og samráð við innri og ytri hagsmunaaðila um málaflökkinn

Markmið í öryggis-, heilsu- og vinnuverndarmálum

Til að styðja við árangur hefur Landsvirkjun sett sér markmið í málaflökknum.

	2022	2021
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (starfsfólk)	0,64	0,33
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (verktakar stærri verk)	Ekki mælanlegur vegna of fárra stunda	
Veikindadagar sem hlutfall af vinnustundum < 3%	4,2%	3,1%

Andleg heilsa starfsfólks

Sálfélagslegt áhættumat var unnið í samstarfi við ytri sérfræðinga og var þar rýnt í áhættuþætti í hinum ólíku störfum innan Landsvirkjunar. Sjónum var einkum beint að þáttum á borð við streitu, stjórnun og atriðum sem snúa að vinnuaðstöðu.

Vottanir og staðlar í öryggis-, heilsu- og vinnuverndarmálum

Landsvirkjun er vottuð samkvæmt öryggis-, heilsu- og vinnuverndarstaðlinum ISO 45001, en staðallinn gerir kröfur um að unnið sé stöðugt að umbótum á öryggi, heilsu og vinnuvernd starfsfólks. Starfsemi Landsvirkjunar m.t.t. krafna í staðlinum er tekin út árlega og viðhélta fyrirtækið vottun á ISO 45001 á árinu.